

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKAB, MUSEET

rappoort

BOTANISK SERIE 1979-2

Oversikt over flora og vegetasjon
i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag

Olav Gjærevoll

Universitetet i Trondheim

"Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Rapport. Botanisk Serie" vil inneholde stoff hovedsakelig fra det fagområde og det geografiske ansvarsområde som Botanisk avdeling, DKNVS, Museet representerer.

Serien vil ofte bringe primærstoff som av ulike hensyn bør gjøres kjent så fort som mulig. I mange tilfeller vil det dreie seg om foreløpige rapporter, og materialet kan senere bli bearbeidet for videre publisering.

Oppdragsrapporter i samband med naturressurskartlegging vil utgjøre en stor del av serien. Ellers vil en finne arbeider fra systematikk, plantesosiologi, plantegeografi, vegetasjonsøkologi o.l. Foredrag, utredninger o.l. som angår avdelingens arbeidsfelt vil det også bli plass til.

Serien er ikke periodisk, og antall nummer pr. år vil variere. Serien startet i 1974, og det fins parallelt en "Arkeologisk Serie" og en "Zoologisk Serie".

Som språk blir norsk brukt, vanligvis også i referat og sammendrag.

For manuskriptet, illustrasjoner, referanser o.l. følges vanlige retningslinjer (jfr. Høeg, O.A. 1971. Vitenskapelig forfatterskap. Universitetsforlaget, Oslo; jfr. også retningslinjer trykt på omslagssiden på K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Gunneria). Vanligvis vil et referat (synonym: abstract) på norsk innlede hvert hefte. Dette bør ikke overskride 200 ord. Et sammendrag som er mer fyldig bør komme i tillegg.

Serien trykkes i A4-format på offset. Minimum opplag er 350.

Utgiver:

Universitetet i Trondheim,

Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet.

Botanisk avdeling,

7000 Trondheim.

Referat

Gjærevoll, Olav. 1979. Oversikt over flora og vegetasjon i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1979 2*: 1-44.

I rapporten gis en oversikt over flora og vegetasjon basert på foreliggende materiale og egne feltundersøkelser.

Hovedvekten er lagt på fjellplantene og deres plantegeografiske forhold. Oppdal er den kommune i Norge som har den rikeste fjellflora. Fra et vitenskapelig og pedagogisk synspunkt representerer Oppdalsfjella noe av det mest verdifulle i Nord-Europa. Særlig gjelder dette fjellområdene på begge sider av øvre Drivdalen og fjella nord for Gjevilvatnet.

I den vestligste del av bygda kommer noen få oseaniske arter inn, og i det bratte sørvendte terrenget fra Ålbu nedover til Sunndalsgrensa en del varmekjære arter.

Det er ikke foreslått verneområder utover det som allerede er vernet ved opprettelsen av Dovrefjell nasjonalpark og det som planlegges vernet nord for Gjevilvatnet. En har imidlertid pekt på at det bør vises varsomhet ved utnyttelsen av visse områder i Drivdalen og at hyttebebyggelse bør legges til lågproduktive arealer. Det er videre anbefalt at det ikke legges større hytteområder nær inntil eksisterende og planlagte verneområder.

*Olav Gjærevoll, Universitetet i Trondheim, Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet, Botanisk avdeling,
7000 Trondheim.*

Oppdragsgiver: Oppdal kommune
Rapporten er trykt i 600 eksemplar

Trondheim, februar 1979.

ISBN 82-7126-192-4

Forord

Det er i de senere år blitt mer og mer vanlig å søke biologisk medvirkning i ressursplanleggingen. Menneskets inngrep i naturen har ført til slike konsekvenser at vilkårlig bruk av naturressursene slår tilbake på menneskene selv. Det har skjedd og skjer fortsatt en utarming av naturen og dens ressurser. Arter forsvinner, viktige naturdokumenter ødelegges.

Naturen og naturressursene danner grunnlaget for vår eksistens. Men naturen er et innviklet samspill. I dette samspill inngår også mennesket. Mennesket har i dag nærmest ubegrensede midler til å gripe inn i samspillet og ødelegge det. Naturen er ikke bare eksistensgrunnlag, men representerer også i høy grad opplevelsesverdier. I tillegg kommer pedagogiske og vitenskapelige verdier.

Det er planleggingens oppgave å finne fram til den riktigst mulige bruk av naturressursene. Til det trenges viten, ikke minst gjelder det viten om selve grunnlaget, naturen selv. Planleggingen må inneholde to hovedkomponenter: Den skal finne ut hva vi kan ta i bruk til forskjellige formål, men den skal også fortelle oss hva som bør forbli i naturlig tilstand. Vern av et område betyr ikke at man legger "en død hånd" over det. Tvertimot, vern er å gi livet en sjanse.

En bonde legger vanligvis ikke gårdsanlegget på den fineste matjorda. Han finner et slitesterkt område med grunn jord. Hvis det er mulig legger han også inn en estetisk vurdering, som f.eks. vakker utsikt. Han legger med andre ord en kvalitetsvurdering til grunn.

Den biologiske medvirkning i planleggingen har nettopp kvalitetsvurdering som sitt grunnlag. I denne rapporten har jeg forsøkt å få fram de helt spesielle kvaliteter som Oppdal har på det botaniske område.

Trondheim, februar 1979

Olav Gjærevoll

Innholdsfortegnelse

	Side
Referat	
Forord	
I. INNLEDNING	3
II. VERNEKRITERIER	4
III. FLORAELEMENT	5
1. VARMEKJÆRE ARTER	5
2. KYSTPLANTER	6
3. ØSTLIGE ARTER	6
4. FJELLPLANTER	7
5. BISENTRISKE ARTER	8
6. SØRLIG UNISENTRISKE ARTER	9
IV. VIKTIGE OMRÅDER	10
V. VEGETASJONSFORHOLD	11
1. BJØRKESKOGEN	11
2. BLÅBÆRBJØRKESKOG	12
3. SNAUFJELLET	14
VI. VERNEOMRÅDER	15
VII. FLORA	16
VIII. LITTERATUR	28
Figurer 1-20	29-44

I. INNLEDNING

Det er få bygder i Norge som har vært gjenstand for så stor botanisk oppmerksomhet som Oppdal. Det er særlig fjellfloraen som har vært omfattet med den største interesse. I mer enn 200 år, det vil si helt fra norsk fjellbotanikkens barndom, har fjella i øvre Drivdalen vært norsk fjellfloras Mekka. Hit har botanikere fra inn- og utland valfartet.

Det var den tyskfødte professor G. C. Oeder ved universitetet i København som gjorde de første viktige oppdagelser i øvre Drivdalen. Han begynte å gi ut det store illustrerte verk, *Flora Danica*, og det skulle omfatte hele kongerikets flora. I den anledning dro han sommeren 1756 til Dovre sammen med sin tegner. Allerede i det første heftet av hans flora møter en 44 fjellplanter i nydelige fargetegninger, bl.a. mogop, issoleie, fjellvalmue og den myrkleggart som senere kom til å bære Oeders navn, gullmyrklegg (*Pedicularis oederi*), en plante som er uhyre vanlig i Oppdals fjell.

Siden fulgte botanikere i flokk og følge, og slik er det fortsatt. Det er en nesten uoverkommelig oppgave å regne opp alle som har bidratt til utforskningen av Oppdals flora. Noen må likevel nevnes.

I årene 1890 og 1892 gjennomførte konservator Ove Dahl undersøkelser i Trollheimen og oppdaget de ytterst interessante fjell på nordsiden av Gjevilvatnet, fjell som står nesten på høyde med fjella i øvre Drivdalen i artsrikdom. Ove Dahl passerte Gjevilvasskammene og gjorde en rekke fine funn på begge sider av Kamtjernene. Han besøkte derimot ikke de brattere delene av Gjevilvasskammene. Men det er tydelig at han hadde en teft av at her var mer å hente. I 1892 skirver han: "I egnene ved Gjevilvandet burde der endnu være anledning til en botanisk efterhøst". Det skulle vise seg å være profetiske ord.

Likevel gikk det lang tid før andre tok opp utforskningen av fjella ved Gjevilvatnet. Omkring 1930 begynte gårdbruker Johannes Haugen i Storlidalen, å undersøke fjella på begge sider av dette dalføre. Denne skarpsynte amatørbotanikeren gjorde en rekke, ytterst interessante funn, særlig i området på sørsida av dalen (Gråfjellet).

Mens vi er inne på den lokale innsatsen er det grunn til å nevne ytterligere to navn, nemlig Chr. Kaurin som var prest i Oppdal 1876-1883 og Ingebrigt Hagen som var distriktslege i Oppdal 1899-1906. Disse to beskjeftiget seg i første rekke med mosefloraen. Hagen fikk internasjonalt ry som moseforsker.

I forbindelse med denne rapport har jeg hatt anledning til å benytte Helge Toftakers hovedfagsoppgave: "Floristiske undersøkelser i Oppdal herred, Sør-Trøndelag". Den dekker et av de større områdene som ikke har vært gjenstand

for den store interesse, nemlig området Åmotsdalen - øvre Drivdalen - Driva - grensa mot Sunndalen. Det er gjerne så at når et rikt felt blir kjent, virker dette som en magnet slik at andre områder blir neglisjert.

For å dekke en del andre områder som var lite kjent, foretok Harald Taagvold i 1976 undersøkelser i Kråkvasstindområdet, området nord for store Orkelsjøen mot Fagerhaug og området mellom Unna og Orkla. I tillegg foretok han også supplerende undersøkelser i området mellom Driva og Dindalen (Gråhøområdet).

Selv har jeg i de fleste somrer siden 1946 vandret gjennom Oppdal på kryss og tvers. De tallrike undersøkelser som andre har gjort supplert med egne observasjoner, skulle kunne danne et brukbart grunnlag for en vurdering av naturkvaliteten basert på flora og vegetasjon.

II. VERNEKRITERIER

I moderne naturvern legges en først og fremst vekt på å ta vare på naturens mangfold og produktivitet. Den naturlige produktivitet er et kvantitativt mål. De gode seterdalene finner en nettopp der den naturlige produktivitet er høy. Et eksempel i så måte er Gjevilvassdalen. Gunstige jordbunnsforhold, god tilgang på fuktighet og sørvendt beliggenhet er med og skaper høy produktivitet. Slike områder er i betydelig grad blitt utnyttet av mennesket.

Samtidig er slike områder av avgjørende betydning for et områdes dyreliv. Ønsker en å bevare et rikt og variert dyreliv, kan dette bare gjøres ved å verne de områder som danner livsgrunnet for dyrene. Når det er spørsmål om å utnytte et område, er det viktig å få fastlagt dets naturlige produktivitet. Helst bør dette gjøres ved en vegetasjonskartlegging. For planleggeren vil vegetasjonskartet inneholde de opplysninger som er nødvendige for f.eks. plasseringen av et hytteområde. Som regel er det slik i vårt land at vi har langt mer av lågproduktive områder enn av høyproduktive. Ødeleggelse eller forstyrrelse av høyproduktive områder kan ha store ringvirkninger langt ut over de arealer det gjelder.

Mangfoldet i naturen vil kunne ha nær sammenheng med høy produktivitet, men kan også omfatte naturtyper med lavere produktivitet. Mangfoldet vil mer gå på det kvalitative. Et område vil kunne ha en rik flora uten å ha en høy produktivitet. En rik flora er av spesiell vitenskapelig interesse. Det er i denne forbindelse Oppdalsfjella har hatt og har sin spesielle posisjon. En rik flora har en stor opplevelsesverdi. Det er videre en oppgave for naturvernet å hindre at arter kommer i faresonen eller blir utryddet på grunn av

menneskelige inngrep.

De ville planter representerer arvemessige verdier. Hvis en art forsvinner, blir også et sett arvefaktorer borte for alltid. En bør ikke glemme at alt vi har av kulturplanter er foredlet fra viltvoksende planter.

Den vitenskap som heter plantegeografi bygger i betydelig grad på artenes utbredelse. Floraen i Oppdal står helt sentralt i Nord-Europas plantegeografi. Derfor vil en når det gjelder verne vurderinger i Oppdal måtte legge stor vekt på artsforekomster. Også pedagogiske vurderinger vil komme sterkt inn i bildet.

Det er bl.a. med dette som bakgrunn at Dovrefjell nasjonalpark er blitt opprettet. Innenfor denne finner en Nord-Europas rikeste fjellplantelokaliteter.

III. FLORAELEMENT

Den enkelte art har sine bestemte krav til miljøet, men som regel er det slik at flere arter har noenlunde sammenfallende krav. Dette gjør at en kan finne fram til karakteristiske floraelementer. I Norge er det en rekke arter som forekommer i de vestlige kystområder og som en benevner kystplanter.

Andre arter har sin hovedtyngde i Mellom-Europa og har sine nordligste utposter i Skandinavia på gunstige steder såvel geologisk som temperaturmessig. Disse benevnes varmekjære arter.

En del arter har sin utbredelse i det eurosibiriske barskogsområde og framstår hos oss som østlige arter. Det dreier seg hovedsakelig om arter som vokser i skog og på myr.

En hel del arter lar seg ikke innordne i noe bestemt element, og er ofte utbredt over hele landet.

Mange arter har sin hovedutbredelse i fjellet og kalles derfor for fjellplanter. Dette element spiller en sentral rolle i Oppdals flora.

1. VARMEKJÆRE ARTER

Arter tilhørende dette element finnes i hovedsak på lave nivåer og vil derfor nødvendigvis være svakt representert i Oppdals flora. Øvre Drivdalen har sannsynligvis vært en viktig vandringsvei for dette floraelement fra Østlandet til Trøndelag, særlig i yngre steinalder og bronsealderen da klimaet var atskillig gunstigere for varmekjære planter enn i dag. I og med

at øvre Drivdalen har hovedretning NS, er det få sørvendte lokaliteter som passer for de varmekjære arter. Etter at dalen bøyer av mot vest, får man mer gunstige lokaliteter i den nedre del av bygda med både sørvendte og lune voksesteder. Spesielt gjelder dette området mellom Ålbu og grensa mot Sunndalen. Her forekommer bl.a. de varmekjære løvtrær alm og hassel, og bergmynte (*Origanum vulgare*) som er en av de arter som er mest karakteristisk for det varmekjære floraelement. Andre viktige arter i samme område er mørk kongsllys (*Verbascum nigrum*), filtkongsllys (*V. thapsus*), tårnurt (*Turritis glabra*), bakkemynte (*Satureja acinos*), kransmynte (*S. vulgaris*) og dunhavre (*Arrhenatherum pubescens*).

Det nevnte område ligger neppe utsatt til for inngrep fordi terrenget er tildels meget bratt og ulendt.

I øvre Drivdalen der en har en betydelig regnskyggevirkning, forekommer det en del tørre bakker med en særpreget vegetasjon av samme slag som en finner i øvre Gudbrandsdalen. Disse bakkene utgjør en del av kulturlandskapet i øvre Drivdalen (Nerdalsvoll - Veslenget). Det bør her vises varsomhet med bebyggelse.

2. KYSTPLANTER

I hovedsak har Oppdal et innlandsklima, og kystarter spiller en meget beskjeden rolle i flora og vegetasjon. En oseanisk innflytelse kan en spore i de aller vestligste delene ved Lønset, i Storlidalen og ved Gjevilvatnet. Her forekommer noen få typiske kystplanter som bjønnkam (*Blechnum spicant*), og rome (*Narthecium ossifragum*) som begge er kjent fra Storlidalen og Gjevilvassdalen, til dels i betydelige mengder. Myrplanten klokkelyng (*Erica tetralix*) er kjent bare fra en lokalitet i Storlidalen, smørtelg (*Thelypteris limbosperma*) ved Vassenden og vårmarihand (*Orchis mascula*) ved Lønset.

Det vil alltid være en vitenskapelig interesse knyttet til artenes yttergrenser, men de nevnte artene synes ikke å være truet innen Oppdal herred. Det vil likevel være av stor interesse også med hensyn til kystplantene at det etableres et vern av liene på Gjevilvatnets nordside (se senere, s. 15).

3. ØSTLIGE ARTER

Grana er en meget iøynefallende representant for det østlige element i vår flora. Den er en sen innvandrer og kom til Trøndelag for noe over 2000 år

siden. Naturlig forekommende gran er sjelden i Oppdal. Herredskogmesteren har opplyst at det finnes et større bestand nær Bjørnsvatna, og ellers finnes den spredt i dalføret til grensa mot Rennebu.

En østlig art som finnes utbredt i hele bygda er tyrihjelm (*Aconitum septentrionale*) (også kalt "tørhalm"). Den forekommer særlig på god bonitet i bjørkeliene, tildels dominerende. Den begunstiges av beite ved at den liker å bli gjødslet og ved at husdyrene ikke spiser den på grunn av dens giftighet. Dette kan en se gode eksempler på f.eks. i Gjevilvassdalen.

I Oppdal forekommer en del interessante arter som tilhører et sørøstlig element. Hit hører bl.a. tysbast (*Daphne mezereum*) som forekommer mange steder der grunnen er kalkrik. Den opptrer sjelden i større mengder, men kan ikke sies å være truet. Den forekommer først og fremst i bjørkelier. Hvis disse tilplantes med gran, vil arten komme i faresonen.

En langt mer sårbar art har man i landets største orkidé, marisko (*Cypripedium calceolus*). Den er kjent bare fra Ålbu-Torve, Gisinger og Driva. Disse forekomstene kan lett ødelegges ved inngrep. Et effektivt vern kan bare grunneieren etablere. Hvis utbygging i en eller annen form skulle komme på tale på de nevnte steder, bør råd innhentes hos Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet.

4. FJELLPLANTER

Hvis man definerer fjellplanter som arter med hovedtyngden av sin utbredelse i fjellet, får en i Norge ca. 250 arter. Mange av disse vil også forekomme på lavere nivåer. I Oppdal vil fjellplanter finnes i alle deler av bygda.

Av de nevnte 250 arter forekommer ca. 170 i hele fjellkjeden. Disse kalles for ubikvister. Som eksempel på slike kan nevnes greplyng (*Loiseleuria procumbens*), rypebær (*Arctostaphylos alpina*), reinrose (*Dryas octopetala*), fjellsyre (*Oxyria digyna*), rabbesiv (*Juncus trifidus*), fjellmo (*Salix herbacea*) og stivstarr (*Carex bigelowii*). Alle disse spiller en dominerende rolle i Oppdalsfjella.

De resterende fjellartene grupperer seg på en besynderlig måte i fjellkjeden, i to atskilte områder (fig. 1). Det ene området omfatter i hovedsak de nordlige deler av Jotunheimen, Dovre, Sunndalsfjella og Trollheimen. Det andre strekker seg fra polarsirkelen til Porsanger. Her vokser ca. 40 arter som faller utenfor diskusjonen i denne sammenheng.

Ca. 30 arter finnes i både det nordlige og det sørlige område og benevnes bisentriske. De aller fleste av disse forekommer i Oppdal. Noen arter er

svakt bisentriske. Også disse vokser i Oppdal.

Et mindre antall arter forekommer bare i det sørlige område, særlig innen- sentriske arter. Også de fleste av disse finnes i Oppdal.

Disse sentriske artene er av en spesiell vitenskapelig interesse, ikke bare i norsk, men i internasjonal sammenheng. Det er disse som i første rekke har trukket de mange forskere til fjella i øvre Drivdalen og til Trollheimen. Det er ingen annen norsk kommune som tilnærmevis kommer opp mot Oppdal når det gjelder områder for fjellbotanisk forskning.

5. BISENTRISKE ARTER

Av de bisentriske artene har følgende en meget vidstrakt utbredelse i fjella på begge sider av Drivdalen og i Trollheimen:

Dubbestarr (<i>Carex misandra</i>) (Fig. 2)	Blindurt (<i>Melandrium apetalum</i>)
Smalstarr (<i>C. parallela</i>)	Nålearve (<i>Minuartia rubella</i>)
Snøarve (<i>Cerastium arcticum</i>)	Jervrapp (<i>Poa arctica</i>)
Gullrublom (<i>Draba alpina</i>)	Snømure (<i>Potentilla nivea</i>)
Alperublom (<i>D. fladnigensis</i>)	

For de øvrige arter er utbredelsesbildet delvis noe annerledes. Høgfjells- klokke (*Campanula uniflora*) har til dels usedvanlig rike forekomster på begge sider av øvre Drivdalen og går på østsiden til Brattfonnhø. Dertil kommer et eneste funn på Gjerdehø. En liknende utbredelse har snøfrytle (*Luzula arctica*) (fig. 3), hengefrytle (*L. parviflora*) og stuttarve (*Sagina caespitosa*) (fig. 4), alle med noen få forekomster i Trollheimen.

En bisentrisk art som i første rekke hører bjørkebeltet til er orkidéen svartkurle (*Nigritella nigra*). Den går helt ned i bygda og er kjent både fra Drivdalen og området Håker-Lønset. Sin høyeste forekomst har den i Gjevil- vasskammene, 1270 m. Svartkurlen er på samme måte som marisko en meget sårbar art.

De små gule fjellvalmuene (*Papaver radicum*) har alltid tiltrukket seg stor oppmerksomhet. De kan spaltes opp i flere raser som hver for seg har en begren- set utbredelse. På begge sider av Drivdalen forekommer en rase som betraktes som en Dovre-rase. Den går nord til Sissihø. Valmuer forekommer også i fjella sør for Storlidalen og i Blåhø-Gjevilvasskammene. Denne valmue synes ikke helt å være den samme som i Drivdalen. Valmuene foretrekker rasmarker og urer. Dovrevalmuen trives dessuten også godt i veiskråninger og på elveøyrrer. Forekomstene kan neppe sies å være truet av tekniske inngrep.

Noen bisentriskke arter forekommer bare i Drivdalsfjella. Hit hører en av vår fjellfloras store sjeldenheter, tinderubloom (*Draba cacuminum*), snørubloom (*D. nivalis*), krypsivaks (*Scirpus pumilus*) og snøstjerneblom (*Stellaria crassipes*). Også de tre sistnevnte er meget sjeldne. Snøstjerneblom er i Sør-Norge kjent bare fra Knutshøene, Finshø og Sissihø. Den skiller seg noe fra de nordnorske plantene, og utgjør en rase (var. *dovreensis*) som følgelig bare finnes i Oppdal (fig. 5).

Det kvitblomstrete tettegras (*Pinguicula alpina*) har en utbredelse i Sør-Norge som i betydelig grad faller sammen med svartkurlens (tyngdepunkt Kviknerøros). De vestligste forekomster ligger øst for Drivdalen.

Et par bisentriskke arter forekommer i Trollheimen, men ikke i Drivdalsfjella. Det gjelder lappmarksrubloom (*Draba lactea*) og lappmarksøyentrøst (*Euphrasia lapponica*). De er begge relativt vanlige i fjella nord for Gjevilvatnet.

En del andre arter har i hovedsak en bisentrisk utbredelse, men i tillegg også noen forekomster i det mellomliggende område (svakt bisentriskke arter). Hit hører erteplantene blåmjelt (*Astragalus norvegicus*) og reinmjelt (*Oxytropis lapponica*), begge vanlige arter både i Drivdalsfjella og Trollheimen. Fjellnøkleblom (*Primula scandinavica*) som bare er kjent fra Skandinavia, må også sies å være en vanlig fjellplante i Oppdal, selv om den opptrer forholdsvis spredt. Den er av de fjellplantene som går ned i bygda og kan opptre på dyrket jord, særlig på gammel eng. Den blomstrer tidlig og er også kjent under navnet maibloomst.

Snøsoleie (*Ranunculus nivalis*) har til dels meget rike forekomster i Drivdalsfjella, men er merkelig nok ikke til stede i Trollheimen (fig. 6).

6. SØRLIG UNISENTRISKE ARTER

Som nevnt dreier det seg om få arter, men på samme måte som de bisentriskke er de med og gir Oppdals fjellflora en spesielt høy kvalitet. Den mest kjente av de østlige fjellartene er norsk malurt (*Artemisia norvegica*). Bortsett fra en lokalitet i indre Ryfylke hører den Dovre, Trollheimen og Sunndalsfjella til. Den vokser på knausene ved Kongsvoll, på veiskråninger og grusøyre i Drivdalen, men det er først og fremst på gras og rabber i snaufjellet at den vokser i store mengder. Den har vid utbredelse i Oppdals fjell og kan mange steder være dominerende. Foruten i Norge forekommer norsk malurt såvidt i Skottland og dessuten i Ural (fig. 7).

En langt videre utbredelse i Sør-Norge har gullmyrklegg (*Pedicularis oederi*), en art som er ytterst vanlig i de fleste fjellområder i Oppdal.

På en rekke steder fra Knutshøene til Sissihø vokser sprikesnøgras (*Phippisia concinna*), tildels i store mengder på sent utsmeltete steder. Denne art har en mindre forekomst i Jämtland-Härjedalen, men så finner man den ikke før en kommer til det arktiske område, fra Svalbard til Beringstretet. Det er med andre ord en typisk høyarktisk art som har denne rike og isolerte forekomst i Oppdalsfjella.

På begge sider av øvre Drivdalen vokser et annet eiendommelig gras, knutshø-rapp (*Poa stricta*). Det har også en del forekomster i de tilgrensende fjellområder i Folldal, Tynset og Kvikne, dessuten er det funnet i området Finn-piggan-Brattskarven. Men med dette er også artens totale område nevnt. Andre steder finnes den ikke. En art med en slik begrenset utbredelse kalles en *endemisme* (fig. 8).

En annen sørnorsk *endemisme* er dovreløvetann (*Taraxacum dovreense*). Den har noen lokaliteter i Jotunheimen og på Dovre, men ellers er den i hovedsak "oppdaling", med de aller fleste forekomster på Drivdalens østside. I Trollheimen er den bare kjent fra Blåhø og Gjevilvasskammene (fig. 9).

En velkjent og høyst iøynefallende art er mogop (*Anemone vernalis*). I forhold til de andre inntar den en særstilling. Utenfor Norden fins den i Vest-Sibir, Russland og Mellom-Europa. Både i Danmark, Sverige og Finland er den å finne på tørre moer i låglandet, og det er også tilfelle på Østlandet. Som fjellplante har man den i første rekke i Jotunheimen og på Dovre. Innen Oppdal er den særlig vanlig i Kongsvoll-området. Det skjer imidlertid en hurtig uttynning av den videre nordover og sin nordligste utpost har mogop i Gjevilvasskammene.

Når de sentriske artene er såpass inngående behandlet er det for å understreke de helt spesielle kvaliteter og vitenskapelige interesser som er knyttet til Oppdals fjellområder.

IV. VIKTIGE OMRÅDER

Når en skal gi en kvalitetsvurdering av fjella i Oppdal ut fra floraen, ville det faktisk vært enklere å regne opp de fattige områder enn de rike. En rik flora forekommer sammenhengende på Drivdalens østside fra Knutshøene til Sissihø, Ålmenberget og Vesle Orkelhø. De lavere fjell lengre nordover mot Fagerhaug er derimot fattigere. På Drivdalens vestside er det rik flora over store deler av området mellom Drivdalen og Åmotsdalen.

Området mellom Åmotsdalen, øvre Drivdalen, Driva, grensa mot Sunndalen,

har ikke den samme kvalitet, men også her er det rike partier. Det gjelder bl.a. sørsida av Snøfjellkollan mot Urdvatnet og indre Åmotdalen, skråningen sør for Blakhaugen mot Åmotdalen og området Nonshaugen-Hornet (må ikke forveksles med Storhornet sør for Gjevilvatnet).

På nordsida av bygda er det forholdsvis fattige fjellpartier fra Storhøa og Kinnpiken vestover til Blåøret-Snofjellet. Noe rikere blir det i området Finnpiggen-Brattskarven-Skuggelihø. Det samme kan sies om de nærmeste områder på Skardvatnets vestsida, selv om Nonshø er noe rikere. Det er først når en kommer vestover til Hammarhø-Høghø at en igjen møter områder av samme meget høye kvalitet som i øvre Drivdalen. Hele området nord for Gjevilvatnet fra Hammarhø og Høghø i øst, til og med Storbekkhø i vest og mot Rennebu og fylkesgrensa i nord hører til nøkkelområdene i vårt land når det gjelder studiet av vår fjellfloras utbredelse og innvandringshistorie. I særdeleshet gjelder dette Blåhø og Gjevilvasskammene, som bl.a. har rike forekomster av sentriske arter.

Fjellområdet mellom Gjevilvatnet og Storlidalen er av middels kvalitet, men med et rikt parti fra Buslettkammen til Veslhornet.

Når det så gjelder området Storlidalen-Driva-fylkesgrensa har storparten av dette en forholdsvis fattig flora, men et rikt felt finnes i området Storhaugen-Gjerdhøa-Sandåfjellet.

Det aller vestligste hjørne vest for Storlidalen er ganske fattig. Se fig.10.

V. VEGETASJONSFORHOLD

1. BJØRKESKOGEN

Liene i Oppdal er i første rekke preget av bjørkeskog. Det er vanlig i Norge at det er bjørkeskogsbelte mellom barskogen og snaufjellet. I Oppdal er dette beltet særdeles velutviklet. På en rekke steder går bjørkeskogen helt ned til gårdene slik at barskogsbeltet mangler eller at det bare er spredte furutrær i den nedre del av bjørkeskogen. Rene furuskoger finner man på tørre moer.

Bjørkeskogsgrensa varierer en god del alt etter terrengforholdene. Myrdrag, urer og langvarig snødekke presser grensa nedover. Der det jevnlig går snøskred vil også bjørkeskogsgrensa ligge lavere. Det er mange områder som er utsatt for skred i Oppdal. Det gjelder øvre Drivdalen, Storlidalen og området vest for Lønset. Det hender ikke så sjelden at bjørkeskogen får hard medfart.

Skoggrensa er også avhengig av eksposisjonen. Den ligger høyere i sørskråninger enn i nordhellinger. Også jordbunnsforholdene har innflytelse.

I Drivdalen går bjørkeskogen opp i en høyde av ca. 1100 m. Ellers er det gjerne 900-100 m som er øverste grense for bjørkeskog.

Innenfor bjørkeskogen er det stor variasjon alt etter næringstilgang, fuktighet, snødekke og topografiske og geologiske forhold. Kanskje særlig gjelder dette liene i Drivdalen.

2. BLÅBÆRBJØRKESKOG

Dette er den vanligst bjørkeskogstype i vårt land, og den dekker store områder i Oppdal. Som navnet sier, er det blåbær som dominerer. Generelt må denne vegetasjonstypen sies å være artsfattig. Jordsmonnet er surt.

Tar man et snitt i jorda får man fram det som kalles en podsolprofil. Øverst er det et råhumuslag der planterester er mer eller mindre omdannet til jord. Deretter følger et bleikjordlag der jern- og aluminiumsforekomster er utvasket. Lengre nede felles disse ut igjen, og jorda får en rustbrun farge. Grensa mellom de to sjiktene er som regel meget skarp.

Sammen med blåbær vokser en del urter, på friskere bunn også rikelig med småbregner, fugletelg og hengevinge. Det er få grasarter til stede, men smyle kan spille en betydelig rolle. Som beiteområde har disse bjørkeskogene hatt ganske stor betydning.

Ingen plantesamfunn er helt stabile, og særlig i bjørkeskogen skjer det nå forandringer på grunn av at beitepåvirkningen er sterkt redusert. Slik bjørkeskogen fortoner seg i vår tid, er den i betydelig utstrekning et kulturprodukt fordi den gjennom hundreder av år har vært beitemark, og også med varierende tyngde utnyttet i vedproduksjonen. Det er nå lett å se at det mange steder skyter opp tett i tett med småbjørk. Ved beiting vil en stor del av de unge bjørkeplantene bli spist. En tettere bjørkeskog vil endre konkurranseforholdene og gi mindre livsrom for andre planter.

Der næringstilgangen er bedre vil blåbæra reduseres og mengden av gras, halvgras og urter øker. En god merkeplante på disse gras- og urterike bjørkeskogene har en i skogstorkenebb. Det er langt større artsrikdom i denne vegetasjonstypen. Her er som regel ikke podsolprofilet til stede, men en brunjord med råhumus øverst, deretter moldjord som gradvis går over i mineraljord.

Dette vegetasjonstypen gir et meget godt beite, og en finner den vidt utbredt i f.eks. Gjevilvassdalen, Storlidalen og Drivdalen.

En rekke steder er det kalkrik jord og god tilgang på fuktighet. Her møter man høgstaudebjørkeskogen, et av de mest produktive naturlige plantesamfunn.

Det har en betydelig utbredelse i Oppdal, spesielt gjelder dette Drivdalen, lia ved Gjevilvatnet vest for Håmårsetra, Tyrikvamsfjell, en del steder i Storli-dalen og området Lønset-Steker.

En god merkeplante på dette plantesamfunn er tyrihjelm. Det kan være tette "åkrer" av den mange steder. Bjørketrærne i høystaudeliene kan være store, og det er ellers en frodig vegetasjon av vier, høye urter, gras og bregner. Det er mange vierarter som gjør seg gjeldende, selje, svartvier, ullvier, sølvvier, lappvier og myrtevier, den siste er en sikker merkeplante på kalkrik grunn. Bregner som skogburkne og sauetelg kan bli mannshøye. Det samme gjelder grasarter som skogrøyrkvein, hundekveke, storrap og myskegras. Til dette kommer en rekke til dels meget iøynefallende arter som skogstorkenebb, skogstjerneblom, kvitbladtistel, vendelrot, fjellforglemmegei, fjellflokk, rød jonsokblom, hundekjeks, kvitsoleie, kranskonvall, turt og kvann.

Jordsmonnet i høystaudebjørkeskogen er mold. Særlig der tyrihjelm dominerer, er moldjorda feit og svart. Den store mengde plantemateriale som visner ned om høsten, blir av naturens nedbrytende organismer, sopp, bakterier, meitemark, osv. etter hvert omdannet til mold. Høystaudesamfunnene forsyner seg selv med kompost.

Også denne vegetasjonstype har vært sterkt kulturpåvirket. Likevel gir den mange steder et inntrykk av urørthet. Sett i større sammenheng er denne særpreget nordiske naturtype av meget stor vitenskapelig interesse, samtidig som den også er et vitnesbyrd om en nærmest utrolig produksjon langt mot nord og høyt til fjells.

Når det gjelder bruken av bjørkebeltet til f.eks hyttebyggingsformål vil det være riktig å unngå høystaudebjørkeskogene og helst også de gras- og urterike bjørkeskogene. Blåbærbjørkeskogene er de som ut fra en kvalitetsvurdering framstår som mest velegnet for utnyttelse.

Der det er god tilgang på vann, får man like overfor bjørkeskogsgrensa et velutviklet vierbelte. Liknende vierkratt kan dekke betydelige arealer i flatbunnete fjelldaler langs elver og bekker. Også her dreier det seg om høyproduktive plantesamfunn som er av stor verdi for dyrelivet, særlig fuglelivet. Det er særlig neddemninger i samband med kraftutbygging som truer slike områder. Av hensyn til mangfoldet og den naturlige produksjon bør en unngå å beslaglegge disse arealene til andre formål.

3. SNAUFJELLET

Ut fra en vegetasjonsmessig betraktning deles snaufjellet opp i tre høydebelter, det lågalpine, det mellomalpine og det høyalpine. Det lågalpine beltet karakteriseres i høy grad av plantesamfunn der små busker og lyngarter dominerer, f.eks. dvergbjørk, reinrose, mjølbar, greplyng, tyttebær, krekling, blokkebær og blåbær. Den øvre grense for det lågalpine beltet settes der blåbær ikke lenger er tilstede. Denne grensa ligger som skoggrensa høyere på fjellas sørside enn på nordsiden. I Drivdalsfjella ligger grensa i sørhelling på ca. 1450 m. Den faller en del vestover og ligger noe lavere i Trollheimen. Dette vil også stort sett være den øvre grense for mange arter med forvedete skudd.

Det mellomalpine belte særpreges av gras og halvgrasarter som f.eks. stivstarr, rabbesiv, sauesvingel, fjellrapp, smyle, frytle, foruten en hel del urter. Det er særlig i dette belte at en finner en hel del av de mest interessante arter som er nevnt under omtalen av floraen. Det mellomalpine beltet går så høyt som det forekommer sammenhengende vegetasjon av høyere planter. I det høyalpine beltet kan det være mange arter, men bare spredte forekomster av plantesamfunn. I Oppdalsfjella er det bare små områder som når opp i det høyalpine beltet.

På snaufjellet er det flere økologiske faktorer som er utslagsgivende for vegetasjonens utforming. Som regel er jordlaget tynt og bergartens rolle øker i betydning. Det er utviklet ganske forskjellige plantesamfunn på kalkfattige og kalkrike bergarter.

Snøen må sies å være den faktor som spiller størst rolle for vegetasjonens utforming. Når snø faller i skog, blir den som regel liggende der den er. Annerledes blir det i snaufjellet. Her sørger vinden for fordeling. Vinden blåser snøen vekk fra rabber og rygger og legger den igjen på lesider og i forsenkninger. Snømengdene kan variere fra år til år, men fordelingen blir den samme. Det kommer av at det er fremherskende vindretninger som fører til fonner på bestemte steder.

Den store forskjell i snøfordelingen fører til like store forskjeller i vegetasjonsbildet. Rabbene på kalkfattig berg domineres av dvergbusker som rypebær og greplyng, på kalkrik grunn av rabbetust og reinrose. Der det er noe snøbeskyttelse, men tidlig utsmelting, dominerer dvergbjørk. Dvergbjørkheier dekker meget store områder i Oppdals fjell.

Det er en viktig forskjell mellom de østlige og de vestlige fjell i Oppdal. I de østlige fjell er reinlavene til dels velutviklet, mens de i Trollheimen spiller en underordnet rolle.

På lesiden finner man på kalkfattig grunn blåbær- og smyledominerte samfunn, på kalkrik grunn fjellrappsamfunn. Lesidesamfunnene utgjør viktige beiteområder.

Der snøen ligger særlig lenge, får man snøleiesamfunn med ørsmå vierarter som fjellmo og polarvier.

Av særlig interesse er de nevnte reinrosesamfunn. De er de rikeste plante-samfunn i fjellet. Utbredelsen av reinrose kan derfor samtidig tjene til å illustrere utbredelsen av de rike fjellområdene i bygda (fig. 11). Der er i dette samfunnet at en finner f.eks. norsk malurt.

Meget artsrike samfunn har en også i lesidene og på enger som overrisles for kortere eller lengre tid.

På samme måte som for bjørkeskogenes vedkommende vil en i Dovrefjell Nasjonalpark og i det foreslåtte verneområde i Trollheimen få vernet et representativt utvalg av de forskjellige fjellplantesamfunn. I særlig grad vil dette gjelde de artsrike samfunn. Den eneste fare som synes å true rike lokaliteter er intensiv sauebeiting i Gjevilvasskammene. Det gjelder ikke beitingen i seg selv, men tråkkvirkningen som fører til så sterk slitasje at vinderosjon vil kunne begynne. Jordsmonnet her er delvis av meget finkornet karakter, og hvis plantedekket ødelegges, vil vinden lett kunne få tak. Det er dette som har skjedd og som fortsatt skjer i stor utstrekning på Island. Tendenser til en slik utvikling er observert i Gjevilvasskammene.

VI. VERNEOMRÅDER

I og med opprettelsen av Dovrefjell Nasjonalpark er de aller rikeste fjellområder underlagt vern. Det annet område som det ut fra naturfaglige kriterier er sterkt ønskelig å verne, er det nevnte meget rike område på Gjevilvatnets nordside. Det foreligger forslag om opprettelse av et verneområde av nasjonalparkkarakter for de sentrale områder av Trollheimen. Det inkluderer innen Oppdal, Tyrikvamsfjell, Høghø, Blåhø, Mellomfjell, Gjevilvasskammene, Håmannshytten, Hytttdalskammen, Halsbekkhø og Storbekkhø. Grensen for dette område bør vest for Håmårsetra følge Gjevilvatnet slik at også bjørkelia under kammene kommer med, i det minste som landskapsvernområde.

Arbeidet med et verneområde i Trollheimen er nå under planlegging og så vel grenser for verneområdet som vernebestemmelser vil måtte behandles i denne sammenheng.

De to nevnte områdene fanger inn så vel de arter som vitenskapelig sett har størst interesse som de aller fleste vegetasjonstyper. Begge områder inneholder tilsammen de aller fleste plantesamfunn som vår fjellverden byr på. De er samtidig populære vandringsområder for fotturister og har også store verneverdier av landskapsmessig og geologisk karakter.

Myrene langs Ålma øst for Oppdal sentrum vil uten tvil ha vært verneverdige både på grunn av planteforekomster, plantesamfunn og av pedagogiske grunner. I gårdssonen er det i Oppdal svært lite myr.

De nevnte myrområder har imidlertid allerede vært utsatt for så store inngrep at vernekvalitetene er sterkt redusert.

Det synes ellers ikke aktuelt å foreslå ytterligere verneområder ut fra en botanisk vurdering. En forutsetter at det vises varsomhet med inngrep i de områder der det er betydelige biologiske verdier, og at planleggingsmyndighetene søker biologisk bistand hvis inngrep er aktuelt.

Det bør utvises forsiktighet med å plassere hyttekonsentrasjoner nær de nevnte områder. Erfaringen tilsier at de kan medføre forstyrrelser og slitasje. En forsøker derfor å omgi verneområdene med buffersoner. Ut fra dette hensyn og ut fra en vurdering av naturkvaliteten rent produksjonsmessig bør en unngå hyttekonsentrasjoner i de indre deler av Gjevilvassdalen. Det bør om ønskelig legges til rette for hyttebebyggelse i området nord for Vognill-Skardvatnet, innerst i Storlidalen og i området Oppdal sentrum-Fagerhaug.

VII. FLORA

Det er i Oppdals flora ca. 560 arter. En del av disse er mer eller mindre permanente arter som har fulgt med mennesket som ugras o.l. Dette er et høyt artsantall når en sammenlikner med andre bygder i samme høydenivå. Forklaringen ligger i at de aller fleste arter i den sør-norske fjellflora finnes i Oppdal.

I listen nedenfor er tatt med arter som hører hjemme i de naturlige plantesamfunn og som er av spesiell plantegeografisk interesse.

Listen er ordnet etter Johannes Lid: Norsk og svensk flora 1974.

- Skogjamne - *Lycopodium complanatum* Sjelden.
- Stivt brasmegras - *Isoëtes lacustris*) Begge disse arter er funnet i Dalsvatnet
)
Mjukt brasmegras - *I. echinospora*) i Storlidalen (Johannes Haugen).
- Skavgras - *Equisetum hyemale* Myrer og bjørkelier.
- Fjellsnelle - *E. variegatum* I kalkrike rabbesamfunn.
- Dvergsnelle - *E. scirpoides* Fuktig sandjord på kalkrik grunn.
- Fjellmarinøkkel - *Botrychium boreale* På kalkrik grasbakke i fjellet, vanligvis spredt.
- Handmarinøkkel - *B. lanceolatum* Sjelden. Gjevilvassdalen.
- Hestespreng - *Cryptogramma crispa* Fjellplante med kystutbredelse. Bare i de vestre deler av Drivdalsfjella og i Trollheimen.
- Strutsevinge - *Matteuccia struthiopteris* Lønset, Storlidalen.
- Bjønnekam - *Blechnum spicant* Kystplante, bare kjent fra Storlidalen og Gjevilvassdalen.
- Olavsskjegg - *Asplenium septentrionale* Sjelden. Lønset.
- Grønnburkne - *A. viride* I fjellet på kalkrik grunn.
- Fjell-lok - *Cystopteris montana* Kilder og fuktig kalkrik grunn i bjørkeskog, til dels i store mengder.
- Lodnebregne - *Woodsia ilvensis* Berg og urer, vesentlig i gårdssonen.
- Fjell-lodnebregne - *W. alpina* Kalkrike berg, sjelden.
- Smørtelg - *Thelypteris limbosperma* Kystplante, meget sjelden. Vassenden.
- Broddtelg - *Dryopteris carthusiana* Storlidalen.
- Taggbregne - *Polystichum lonchitis* Ikke vanlig, men vidt utbredt, særlig i bjørkeliene på kalkrik grunn.
- Fjellpiggnopp - *Sparganium hyperboreum* Kongsvoll, Storlidalen.
- Småpiggnopp - *S. minimum* Storlidalen.
- Rusttjønnaks - *Potamogeton alpinus* Kongsvoll, Storlidalen.
- Småtjønnaks - *P. pusillus* Storlidalen.
- Grasttjønnaks - *P. gramineus* Storlidalen.
- Sivblom - *Scheuchzeria palustris* Storlidalen, Gjevilvassdalen.

- Myskegras - *Milium effusum* Høystaudebjørkelier.
- Rypebunke - *Vahlodea atropurpurea* Kongsvoll, Gjørdøla.
- Enghavre - *Arrhenatherum pratense* Øvre Drivdalen.
- Dunhavre - *A. pubescens* Fuktige kratt, myrkanter. Øvre Drivdalen, Ålbu-Sliper.
- Takrør - *Phragmites communis* Storlidalen.
- Bevregras - *Briza media* Tørre bakker, Lønset.
- Storrapp - *Poa remota* Høystaudebjørkelier, Kongsvoll.
- Jervrapp - *P. arctica* Bisentrisk fjellplante. På begge sider av Drivdalen, Trollheimen, fjella i Storlidalen.
- Knutshørapp - *P. stricta* Sørlig unisentrisk, endemisk fjellplante. Knutshø-Sisselhø, Finnpiggan -Brattskarven (se fig. 8).
- Mjukrapp - *P. flexuosa* På rabber i fjellet. Sjelden, men i alle rikere fjellstrøk i Oppdal.
- Snøgras - *Phippisia algida* På snøleier høyt til fjells i alle fjellområdene.
- Sprikesnøgras - *P. concinna* Sørlig unisentrisk fjellplante på snøleier høyt til fjells. Knutshø-Sisselhø.
- Fjellkveke - *Roegneria borealis* Fjellplante på tørre rabber, sjelden. Øvre Drivdalen, Trollheimen.
- Gullull - *Erophorum brachyantherum* Meget sjelden, øvre Drivdalen.
- Breiull - *E. latifolium* Myrer på kalkrik grunn. Storlidalen, Oppdalsmyrene.
- Sumpsivaks - *Scirpus palustris* Kongsvoll, Storlidalen
- Krypsivaks - *S. pumilus* Meget sjelden bisentrisk fjellart. I Sør-Norge kjent fra Dalholen og nær Kongsvoll.
- Rabbetust - *Kobresia myosuroides* Svakt bisentrisk fjellart på tørr kalkrik grunn. Til dels vanlig i Drivdalsfjella og Trollheimen.
- Myrtust - *K. simpliciuscula* Sørlig unisentrisk fjellplante på fuktig kalkrik grunn. Meget vanlig i Oppdalsfjella.

Smalstarr	- <i>Carex parallela</i>	Bisentrisk fjellart på kalkrik grunn. Mange steder i Drivdalsfjella og Trollheimen.
Agnorstarr	- <i>C. microglochin</i>	Svakt bisentrisk fjellart på grunne kalkrike myrer. Mange steder i Drivdalsfjella og Trollheimen.
Hodestarr	- <i>C. capitata</i>	Fjellplante på kalkrik grunn. Øvre Drivdalen.
Piggstarr	- <i>C. pairaei</i>	Varmekjær art, sjelden. Lønset - grensa mot Sunndalen.
Buestarr	- <i>C. maritima</i>	I sin hovedutbredelse en strandplante som har en del eiendommelige forekomster i fjellet. Øvre Drivdalen.
Harestarr	- <i>C. leporina</i>	Storlidalen.
Huldrestarr	- <i>C. heleonastes</i>	Myrplante, sjelden. Nær Kongsvoll.
Nubbestarr	- <i>C. loliacea</i>	Skog. Storlidalen.
Taigastarr	- <i>C. angarae</i>	Øvre Drivdalen.
Dubbestarr	- <i>C. misandra</i>	Bisentrisk fjellplante, store forekomster i Drivdalsfjella og Trollheimen (se fig.2).
Sotstarr	- <i>C. atrofusca</i>	Vanlig på rike myrer.
Jøkelstarr	- <i>C. rufina</i>	Fjellplante med vestlig utbredelse. I de vestlige deler av Dovrefjell Nasjonalpark. Til dels vanlig i Trollheimen og i Drivdalsfjella. Foruten i Norge bare på Island og Grønland.
Nordlandstarr	- <i>C. aquatilis</i>	Storlidalen, Gjevilvassdalen.
Bråtestarr	- <i>C. pilulifera</i>	Tørre steder. Storlidalen.
Bakkestarr	- <i>C. ericetorum</i>	Varmekjær art på tørre bakker, nordgrense i Oppdal og Kvikne. Drivdalen, Vang, Torve, Ålbu.
Fuglestarr	- <i>C. ornithopoda</i>	Skog på kalkrik grunn, sjelden. Torve-Sunndalsgrensa, nedre del av Storlidalen.
Fingerstarr	- <i>C. digitata</i>	Varmekjær art. Torve-Sunndalsgrensa.

Rabbestarr	- <i>C. glacialis</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrike rabber. Trollheimen.
Blankstarr	- <i>C. saxatilis</i>	På kalkrik myr. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Finnmarkssiv	- <i>Juncus arcticus</i>	Svakt bisentrisk art. Grunne fjellmyrer, ganske vanlig enkelte steder i Drivdalsfjella, men sjelden i Trollheimen.
Kastanjesiv	- <i>J. castaneus</i>	Våte steder på kalkrik grunn, ikke vanlig, men både i Drivdalsfjella og Trollheimen.
Hengefrytle	- <i>Luzula parviflora</i>	Bisentrisk fjellart i bjørkelier og nederste del av snaufjellet. Mange steder Knutshøene-Ålmenberget. Storhaugen i Storlidalen.
Snøfrytle	- <i>L. arctica</i>	Bisentrisk fjellplante, sjelden, men mange steder i Drivdalsfjella nord til Store Orkelhø og i Trollheimen (se fig.3).
Rome	- <i>Narthecium ossifragum</i>	Kystplante på myr. Bare i det aller vestligste av bygda. Storlidalen-Gjevillvassdalen øst til Svadalen.
Gullstjerne	- <i>Gagea lutea</i>	I skog, sjelden. Storlidalen.
Kranskonvall	- <i>Polygonatum verticillatum</i>	I høystaudebjørkeskog
Marisko	- <i>Cypripedium calceolus</i>	På kalkrik jord. Drivdalen, Gisinger, Ålbu-Torve.
Engmarihand	- <i>Dactylorhiza incarnata</i>	På rike myrer. Storlidalen, myrene langs Ålma, Krokan.
Skogmarihand	- <i>D. fuchsii</i>	Bjørkelier med god jord. Storlidalen, Gjevillvassdalen.
Vårmarihand	- <i>Orchis mascula</i>	Kystplante. I frodige ller. Bare kjent fra Lønset.
Fjellkurle	- <i>Chamorchis alpina</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Kvitkurle	- <i>Leucorchis albida</i>	På kalkrik grunn både i fjellet og i bjørkeliene, spredt.
Brudespore	- <i>Gymnadenia conopsea</i>	På kalkrik grunn i bjørkeliene.

Svartkurle	- <i>Nigritella nigra</i>	På kalkrik grunn, meget sjelden. Drivdalen, Håker-Lønset, Gjevilvasskammene.
Stortveblad	- <i>Listera ovata</i>	På moldjord. Lønset.
Knerot	- <i>Goodyera repens</i>	Barskog. Lønset.
Myggblom	- <i>Hammarbya paludosa</i>	Torvmyr. Bare funnet nær Håmårsetra.
Polarvier	- <i>Salix polaris</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrike snøleier. Ganske vanlig i Drivdalsfjella og Trollheimen.
Myrtevier	- <i>S. myrsinites</i>	På fuktig kalkrik grunn, vanlig, til dels i store mengder.
Småvier	- <i>S. arbuscula</i>	På kalkrik grunn. Ganske vanlig i øvre Drivdalen, ellers mer spredt lengre nord og i Trollheimen.
Blåvier	- <i>S. starkeana</i>	Tørre steder på kalkrik grunn, sjelden. Drivdalen, Lønset.
Istervier	- <i>S. pentandra</i>	Lønset.
Hassel	- <i>Corylus avellana</i>	Varmekjær art som fra Sunndalen trenger inn i Oppdal østover til Ålbu.
Hengebjørk	- <i>Betula verrucosa</i>	Sørvendte steder. Oppdal-Lønset.
Alm	- <i>Ulmus glabra</i>	Varmekjær art som på samme måte som hassel trenger inn fra Sunndalen til Lønset.
Humle	- <i>Humulus lupulus</i>	Lønset-Sunndalsgrensa.
Dvergsyre	- <i>Koenigia islandica</i>	Svakt bisentrisk art på våte steder i fjellet, ganske vanlig.
Jøkelarve	- <i>Sagina intermedia</i>	Fuktig grus i høyfjellet. Drivdalsfjella og Trollheimen, sjelden.
Stuttarve	- <i>S. caespitosa</i>	Bisentrisk fjellplante. Knutshøene-Sissihø. Blåhø (se fig. 4).
Grannarve	- <i>Minuartia stricta</i>	Svakt bisentrisk art på kalkrik grunn i fjellet. Drivdalsfjella og Trollheimen.
Nålearve	- <i>M. rubella</i>	Bisentrisk fjellart på kalkrike rabber, sjelden. Drivdalsfjella, Trollheimen.

Skredarve	- <i>Arenaria norvegica</i>	Kalkrik skredjord. Bare kjent fra Gjevilvasskammene.
Sandarve	- <i>A. serpyllifolia</i>	Tørre bakker. Ålbu-Lønset.
Snøstjerneblom	- <i>Stellaria crassipes</i>	Bisentrisk fjellplante, meget sjelden. I Sør-Norge bare kjent fra Oppdal. Knutshøene-Sissihø (se fig. 5).
Saftstjerneblom	- <i>S. crassifolia</i>	Kongsvoll.
Storarve	- <i>Cerastium arvense</i>	Tørre bakker. Vognill.
Snøarve	- <i>C. arcticum</i>	Bisentrisk fjellplante på snøleier. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Fjelltjæreblom	- <i>Viscaria alpina</i>	På kalkrik grunn i fjellet.
Blindurt	- <i>Melandrium apetalum</i>	Bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn i fjellet. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Ballblom	- <i>Trollius europæus</i>	Sjelden i Oppdal i det arten har sin vestgrense gjennom bygda. Drivdalen, ellers meget spredt.
Tyrihjelm	- <i>Aconitum septentrionale</i>	Østlig art. Vanlig i høystaudebjørkeliene.
Trollbær	- <i>Actaea spicata</i>	Skog og kratt på god jord.
Issoleie	- <i>Ranunculus glacialis</i>	Vanlig i de fleste høyere fjell.
Kvitsoleie	- <i>R. plantanifolius</i>	Høystaudebjørkelier
Setersoleie	- <i>R. hyperboreus</i>	Våte steder, sjelden. Drivdalsfjella.
Snøsoleie	- <i>R. nivalis</i>	Svakt bisentrisk fjellplante, sjelden. Knutshøene-Sissihø (se fig. 6).
Storvassoleie	- <i>R. peltatus</i>	Storlidalen
Mogop	- <i>Anemone vernalis</i>	Sørlig fjellplante. Vanlig øverst i Drivdalen. Gjevilvasskammene.
Smalfrøstjerne	- <i>Thalictrum simplex</i>	Tørre bakker, sjelden. Drivdalen, Håker-Lønset.
Gul frøstjerne	- <i>T. flavum</i>	Ålbu.
Fjellvalmue	- <i>Papaver radicatum</i>	Bisentrisk fjellplante som består av flere raser. Drivdalsfjella nord til Sissihø, Trollheimen.

- Vanlig lerkespore - *Corydalis intermedia* Storlidalen, Tyrikvamsfjell.
- Sylblad - *Subularia aquatica* Storlidalen.
- Vårpengeurt - *Thlaspi alpestre* Nyinnvandrere som nå forekommer flere steder i bygda.
- Gullrublom - *Draba alpina* Bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen.
- Bleikrublom - *D. oxycarpa* Sørlig unisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen.
- Dovrerublom - *D. dovrensis* Sørlig unisentrisk fjellplante. Drivdalsfjella, Trollheimen.
- Tinderublom - *D. cacuminum* Bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn, en av våre mest sjeldne planter, som regel nær fjelltoppenes varder. Knutshøene-Brattfonnhø.
- Snørublom - *D. nivalis* Bisentrisk fjellplante på kalkrike rabber, meget sjelden. Øvre Drivdalen.
- Alperublom - *D. fladnizensis* Bisentrisk fjellplante på kalkrike rabber med vid utbredelse i Oppdals fjell.
- Lappmarksrublom - *D. lactea* Bisentrisk fjellplante på fuktig grunn. Trollheimen.
- Bekkekarse - *Cardamine amara* Noen steder i midtbygda. Kongsvoll.
- Skogkarse - *C. flexuosa* Storlidalen.
- Vårskrinneblom - *Arabidopsis thaliana* Varmekjær art. Lønset.
- Bergskrinneblom - *Arabis hirsuta* Tørre bakker og berg. Drivdalen, Torve, Lønset, Storlidalen, Gjevilvasskammene.
- Aurskrinneblom - *Cardaminopsis petraea* Sørlig fjellplante med vestlig utbredelse. Trollheimen, dessuten ved Ålbu og Tilset.
- Tårnurt - *Turritis glabra* Varmekjær art i sørvendte berg og bakker. Kongsvoll, Ålbu, Lønset.
- Berggull - *Erysimum hieracifolium* Berg og ur. Lønset, Storlidalen. Sprer seg langs vei og jernbane.
- Rosenrot - *Sedum rosea* Vanlig i fjellet. Ofte plantet på setertak.

- Bergfrue - *Saxifraga cotyledon* I bratte berg. Drivdalen, Trollheimen, Gråura ved Lønset.
- Grynsildre - *S. foliolosa* Svakt bisentrisk fjellplante. Kamtjern.
- Trefingersildre - *S. tridactylites* Varmekjær art. Lønset.
- Skoresildre - *S. adscendens* Fjellplante, nokså sjelden. Drivdalsfjella, Trollheimen. Lønset.
- Knoppsildre - *S. cernua* Fuktige steder i fjellet, ganske vanlig.
- Vanlig maigull - *Chrysosplenium alternifolium* Drivdalen.
- Dvergmisspel - *Cotoneaster integerrimus* Berg og ufser både i bjørkebeltet og langs Driva.
- Gåsemure - *Potentilla anserina* Havstrandplante som forekommer på kulturmark i innlandet. Dørum.
- Snøemure - *P. nivea* Bisentrisk fjellplante på tørre kalkrike steder, ganske sjelden. Drivdalsfjella. Trollheimen.
- Sølvemure - *P. argentea* Tørre bakker. Drivdalen, Storlidalen.
- Kratthumbleblomst - *Geum urbanum* Varmekjær art. Hovedbygda, Lønset.
- Reinrose - *Dryas octopetala* Tørr kalkrik grunn i fjellet. (Utbredelse, se fig. 11).
- Fløyelsmarikåpe - *Alchemilla glaucescens* Varmekjær art. Lønset.
- Kanelrose - *Rosa majalis* Steinete steder, Lønset.
- Brunkløver - *Trifolium spadiceum* Aune.
- Skogkløver - *T. medium* Varmekjær art. Ålbu-Sunndalsgrensa.
- Rundbelg - *Anthyllis vulneraria* På tørr kalkrik grunn og sand både i fjellet og i Ålbu-Lønset-området.
- Gulmjelt - *Astragalus frigidus* Svakt bisentrisk fjellart, særlig i nedre del av snauffjellet og i bjørke-liene, Drivdalsfjella i mengder, Trollheimen.
- Blåmjelt - *A. norvegicus* Svakt bisentrisk fjellart på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen.
- Reinmjelt - *Oxytropis lapponica* Svakt bisentrisk fjellart på tørr kalkrik grunn. Drivdalsfjella og Trollheimen, til dels i mengder, som f.eks. i Gjevilvasskammene.

Skogvikke	- <i>Vicia sylvatica</i>	Noe kystbetont art i skog. Torve, Storlidalen.
Vårerteknapp	- <i>Lathyrus vernus</i>	Løvskog på kalkrik grunn. Håker-Lønset.
Stankstorkenebb	- <i>Geranium robertianum</i>	Berg og ur. Lønset.
Vill-lin	- <i>Linum catharticum</i>	Varmekjær art på tørre bakker. Torve-Lønset.
Bitterblåfjær	- <i>Polygala amarella</i>	Kongsvoll.
Klovasshår	- <i>Callitriche hamulata</i>	Storlidalen.
Lodneperikum	- <i>Hypericum hirsutum</i>	I løvskog og ur. Lønset.
Klåved	- <i>Myricaria germanica</i>	Eiendommelig busk som vokser på grus- øyrer ved Driva. Storlidalen.
Krattfiol	- <i>Viola mirabilis</i>	Løvskog og ur. Lønset.
Sandfiol	- <i>V. rupestris</i>	Tørre bakker. Drivdalen. Ålbu-Lønset. Storlidalen.
Tysbast	- <i>Daphne mezereum</i>	I lier på kalkrik grunn, spredt. Drivdalen, Storlidalen, Gjevilvassdalen.
Krattmjølke	- <i>Epilobium montanum</i>	Kratt. Torve-Lønset.
Linmjølke	- <i>E. davuricum</i>	Fuktig, kalkrik grunn i fjellier og ovenfor skoggrensa. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Trollurt	- <i>Circaea alpina</i>	Kongsvoll.
Tusenblad	- <i>Myriophyllum alterniflorum</i>	I vann. Kongsvoll, Storlidalen.
Gjeldkarve	- <i>Pimpinella saxifraga</i>	Tørre bakker. Drivdalen, Storlidalen.
Sibirbjønnekjeks	- <i>Heracleum sibiricum</i>	Mange steder i hovedbygda og Drivdalen, Lønset.
Olavsstake	- <i>Moneses uniflora</i>	I skog. Kongsvoll, Ålbu, Storlidalen.
Legevintergrønn	- <i>Pyrola rotundifolia</i>	I barskog. Festa, Storlidalen.
Norsk vintergrønn	- <i>P. norvegica</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Vanlig.
Furuvintergrønn	- <i>P. chlorantha</i>	I furuskog. Torve, Lønset.
Klokkelyng	- <i>Erica tetralix</i>	Kystplante på myr. Funnet bare i Storlidalen.

Fjellnøkleblom	- <i>Primula scandinavica</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen. Vanlig også i bygda.
Smalnøkleblom	- <i>P. stricta</i>	Fuktig mark, sjelden. Øvre Drivdalen,
Smalnøkkel	- <i>Androsace septentrionalis</i>	Tørre bakker. Drivdalen, Lønset, Storlidalen.
Småsøte	- <i>Gentiana tenella</i>	Svakt bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Bittersøte	- <i>G. amarella</i>	Enger. Drivdalen, Vognill.
Fjellflokk	- <i>Polemonium caeruleum</i>	Fjellier. Drivdalen, Lønset.
Hengepiggrø	- <i>Lappula deflexa</i>	Berghamrer. Øvre Drivdalen, Lønset.
Skogsvinerot	- <i>Stachys sylvatica</i>	Sørvendte urer og løvskog. Lønset, Storlidalen.
Kransmynte	- <i>Satureja vulgaris</i>	Varmekjær art i kratt. Ålbu-Sunnalsgrensa.
Bakkemynte	- <i>S. acinos</i>	Varmekjær art i berg og på tørr bakke. Lønset, mange steder.
Kung	- <i>Origanum vulgare</i>	Varmekjær art i kratt og ur. Mellom Lønset og Sunndalsgrensa.
Filtkongsslys	- <i>Verbascum thapsus</i>	Varmekjær art i ur og kratt. Lønset-Sunnalsgrensa.
Mørkkongsslys	- <i>V. nigrum</i>	Varmekjær art. Lønset.
Bergveronika	- <i>Veronica fruticans</i>	Berg og tørre steder på kalkrik grunn i fjellet. Drivdalsfjella, Trollheimen.
Veikveronika	- <i>V. scutellata</i>	Våte steder. Storlidalen.
Lappmarksøyentrøst	- <i>Euphrasia lapponica</i>	Bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn, meget sjelden. Gjevilvasskammene.
Gullmyrklegg	- <i>Pedicularis oederi</i>	Sørlig unisentrisk fjellplante. Meget vanlig i Oppdalsfjella.
Fjelltettegras	- <i>Pinguicula alpina</i>	Bisentrisk fjellplante som så vidt kommer inn i Oppdals aller østligste del.

Dvergtettegras	- <i>P. villosa</i>	Østlig torvmyrplante med vestgrense i Oppdal. Kongsvoll, Drivdalen, Storlidalen, Gjevilvassdalen.
Gytjeblærerot	- <i>Utricularia intermedia</i>	I vann. Kongsvoll.
Mellomblærerot	- <i>U. ochroleuca</i>	Kongsvoll.
Småblærerot	- <i>U. minor</i>	Kongsvoll.
Dvergmaure	- <i>Galium trifidum</i>	Våte steder. Kongsvoll, Storlidalen.
Gulmaure	- <i>G. verum</i>	Vanlig på tørre bakker i Drivdalen. Vognill.
Storklokke	- <i>Campanula latifolia</i>	Frodige lier. Storlidalen.
Høgfjellsklokke	- <i>C. uniflora</i>	Bisentrisk fjellplante på kalkrik grunn høyt til fjells. I store mengder i Drivdalsfjella nord til Brattfonnhø, Gjerdhøa i Storlidalen.
Blankbakkestjerne	- <i>Erigeron politus</i>	Berg i fjellet, ikke vanlig, men funnet mange steder i Oppdalsfjella.
Fjellkattefot	- <i>Antennaria alpina</i>	I fjellet på noe kalkrik grunn. Hanplanten vanlig, hunplanten sjelden og bisentrisk (Knutshø).
Norsk malurt	- <i>Artemisia norvegica</i>	Sørlig unisentrisk fjellplante. Meget vanlig både i Drivdalsfjella og Trollheimen (se fig. 7).
Fjellpestrot	- <i>Petasites frigidus</i>	Fjellmyrer spredt, men med stor utbredelse i Oppdalsfjella.
Fagerknoppurt	- <i>Centaurea scabiosa</i>	Varmekjær art på tørre bakker. Ålbu. Lønset.
Flekkgrisøre	- <i>Hypochoeris maculata</i>	Varmekjær art. Hovedbygda, flere steder.
Turt	- <i>Lactuca alpina</i>	Høystaudebjørkelier, vanlig.
Dovreløvetann	- <i>Taraxacum dovreense</i>	Sørlig unisentrisk fjellplante, bare kjent fra Norge. Flere steder i Drivdalsfjella nord til Sissihø, Blåhø og Gjevilvasskammene (se fig.9).
Hornløvetann	- <i>T. cornutum</i>	Kongsvoll. Kjent bare fra Dovre og Jotunheimen.

VIII. LITTERATUR

- Dahl, Ove. 1891. Vegetationen i Trolldheimen. *Chr. Vidensk.-Selsk. Forh. for 1891. No. 4.* Kristiania.
- . 1892. Nye bidrag til kundskaben om vegetationen i Trolldheimen. *Ibid. 1892. No. 11.* Kristiania.
- . 1894. Plantegeografiske undersøgelser i det indre av Romsdals amt med tilstødende fjeldtrakter. *Det Kgl. N. Vid. selsk. skr. 1893.* Trondhjem.
- Gjærevoll, O. 1950. *Trollheimens planteverden. Populær oversikt.* Trondhjems Turistforening, Trondheim.
- . 1975. Vegetasjon og flora [Dovre]. *Norges Nasjonalparker 8. Dovrefjell og Ormtjernkampen.* Oslo.
- . & Sørensen, N. A. 1954. Plantegeografiske problemer i Oppdalsfjellene. *Blyttia. Bd. 12.* Oslo.
- Haugen, J. 1948. Frå floraen i Oppdal, serleg Storlidalen. *K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1948. Nr. 2.* Trondheim.
- Nordhagen, R. 1923. Planteveksten langs Dovrebanen. *Den Norske Turistforenings Aarbok 1923.* Kristiania.
- . 1938. Sunndalsfjellenes hemmeligheter. *Kristiansund turistforenings årbok for 1938.* Kristiansund.
- . 1954. Apologi for *Poa stricta* Lindeb. *Sv. Bot. Tidskr. Bd. 8, H 1.* Stockholm.
- Sørensen, N. A. 1949. Gjevilvasskammene - nunatakker i Trollheimens midte? *Naturen nr. 3.* Bergen.
- Toftaker, H. 1969. *Floristiske undersøkelser i Oppdal herred, Sør-Trøndelag.* (upubl.).

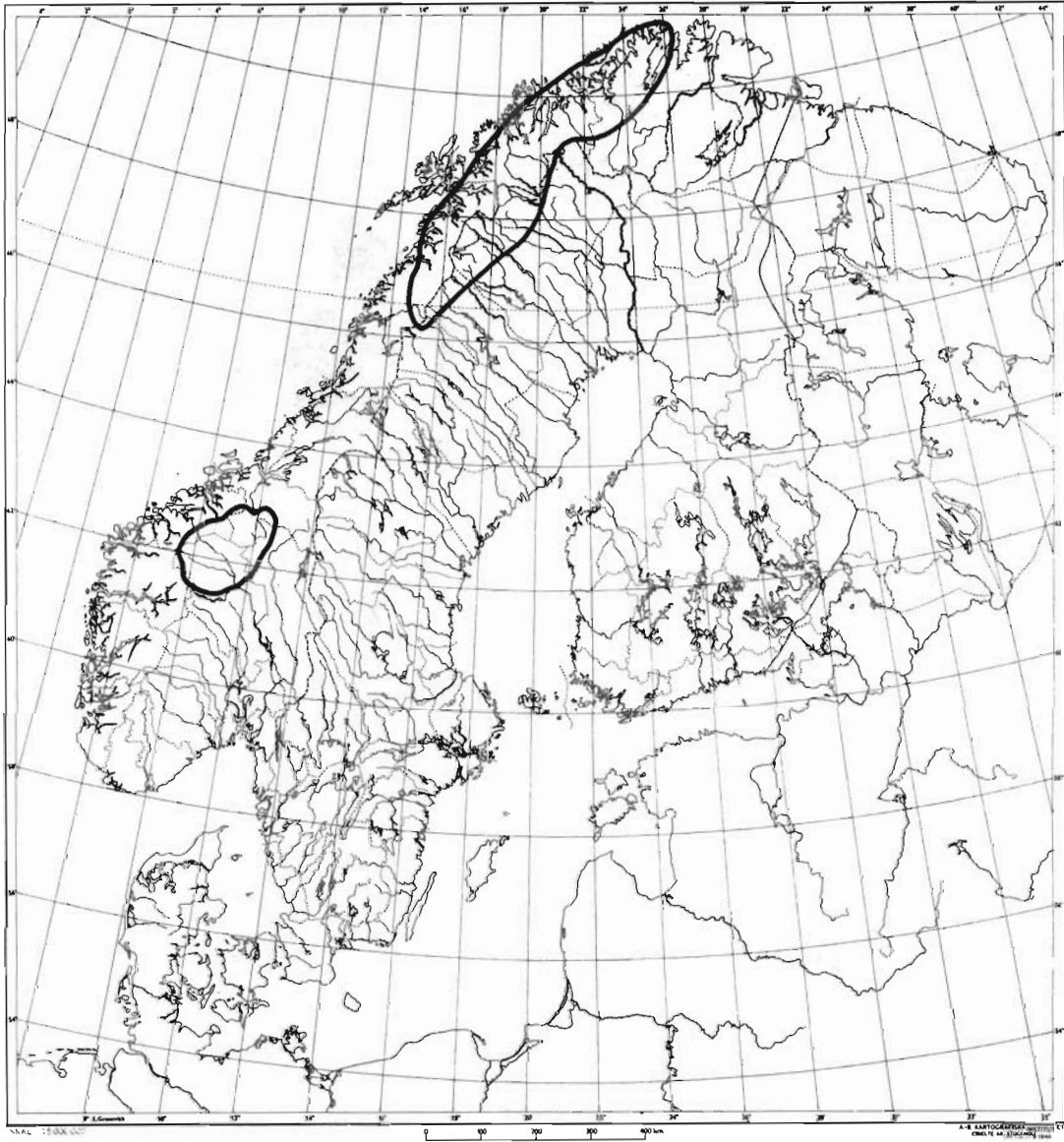

Fig. 1. Kart som viser de to fjellområder som har en særskilt interessant flora.

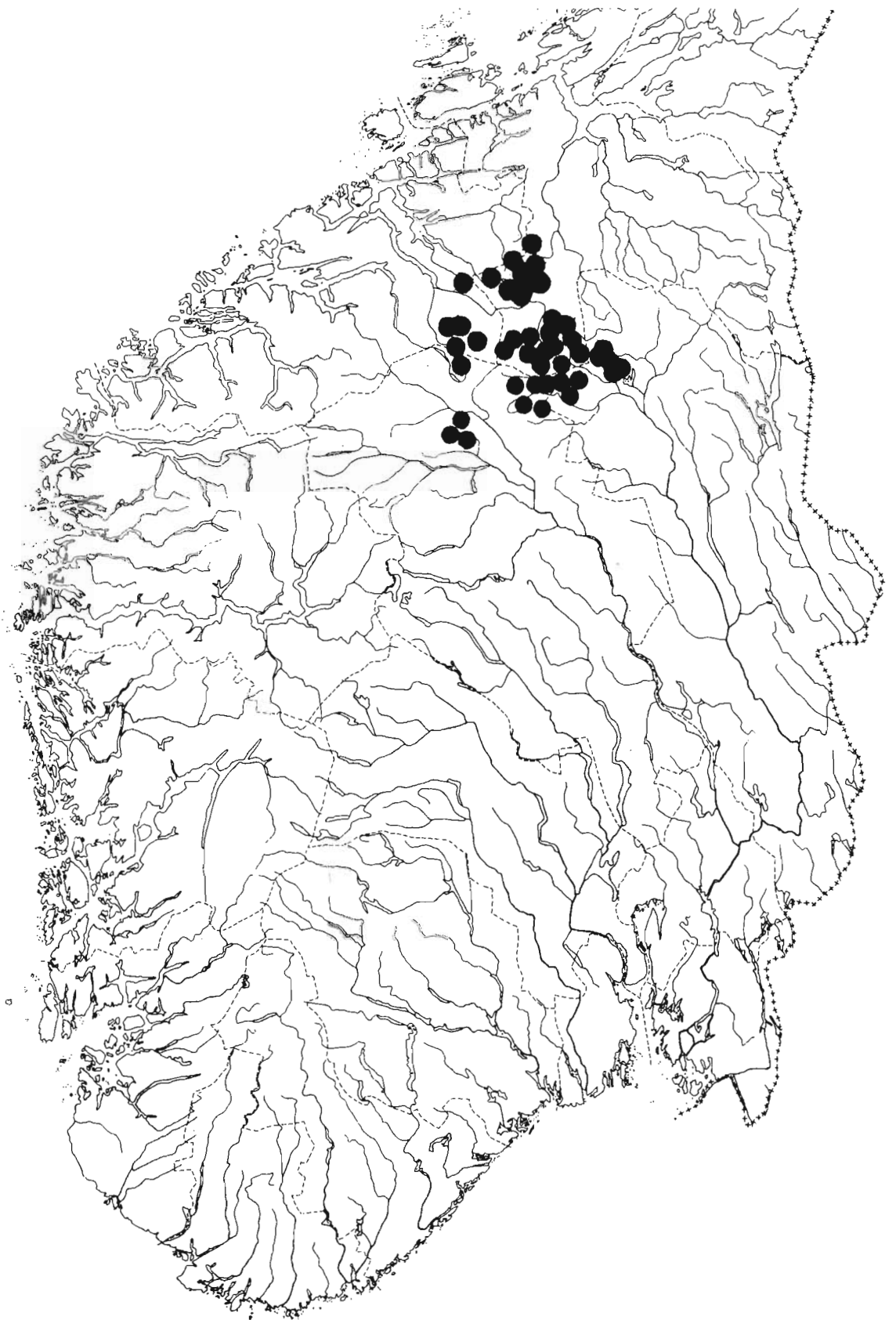

Fig. 2. Utbredelsen av en bisentrisk fjellplante, dubbestarr (*Carex misandra*) i det sørlige område.

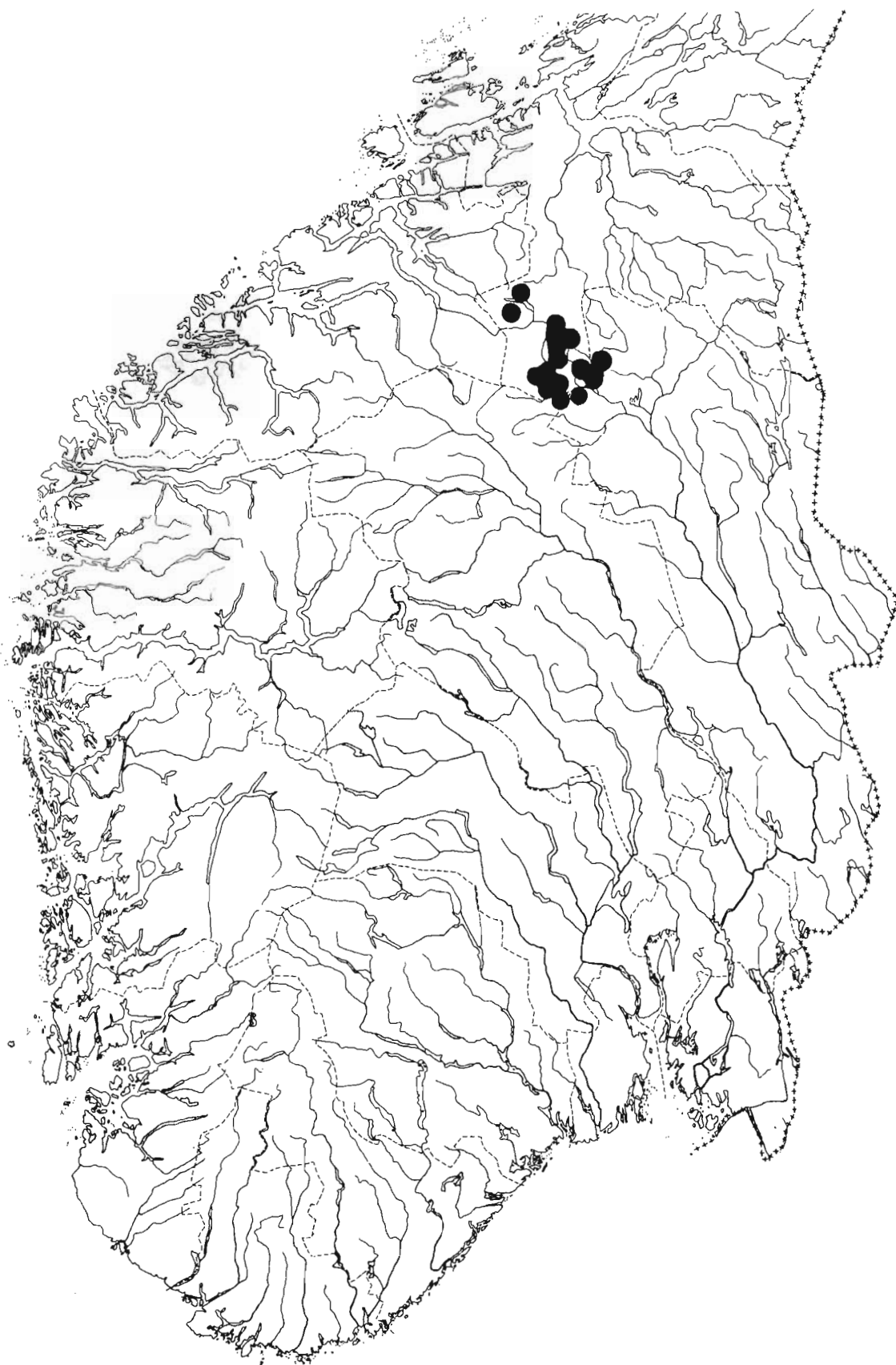

Fig. 3. Utbredelsen av en bisentrisk fjellplante, snøfrytle (*Luzula arctica*) i det sørlige område.

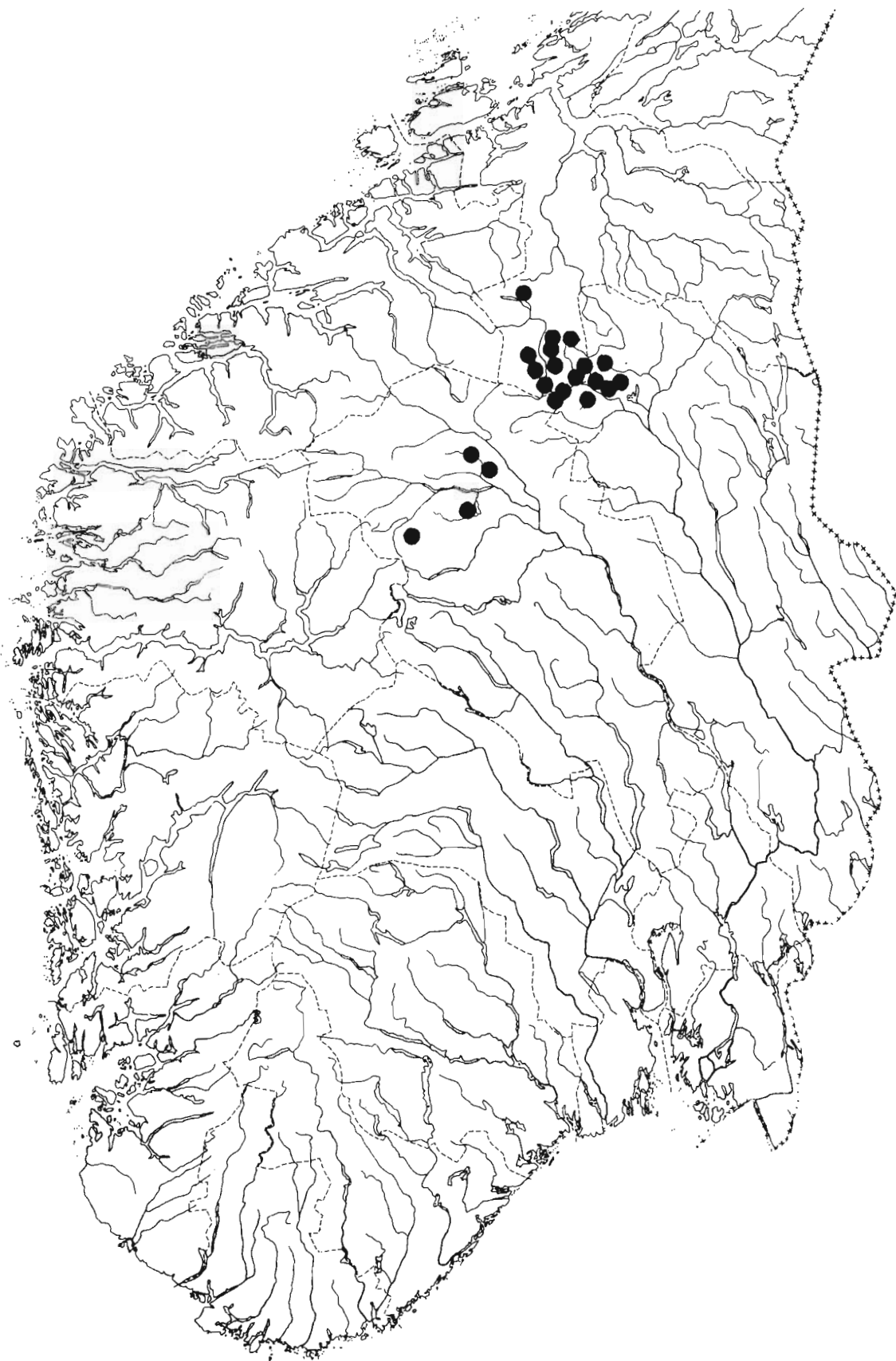

Fig. 4. Utbredelsen av en bisentrisk fjellplante, stuttarve (*Sagina caespitosa*) i det sørlige område.

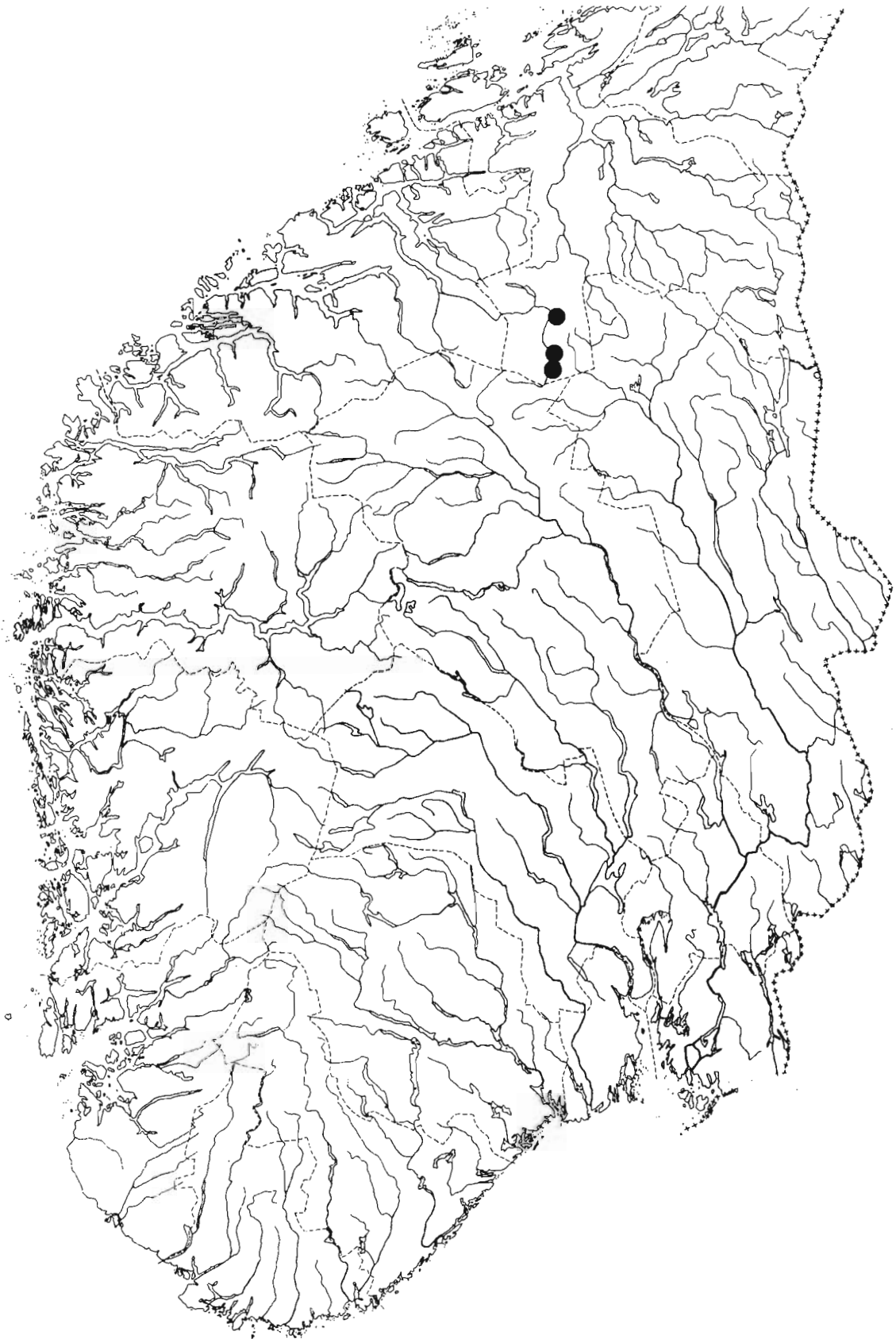

Fig. 5. Totalutbredelsen av den sørlige rase
(var. *dovrensis*) av snøstjerneblom
(*Stellaria crassipes*)

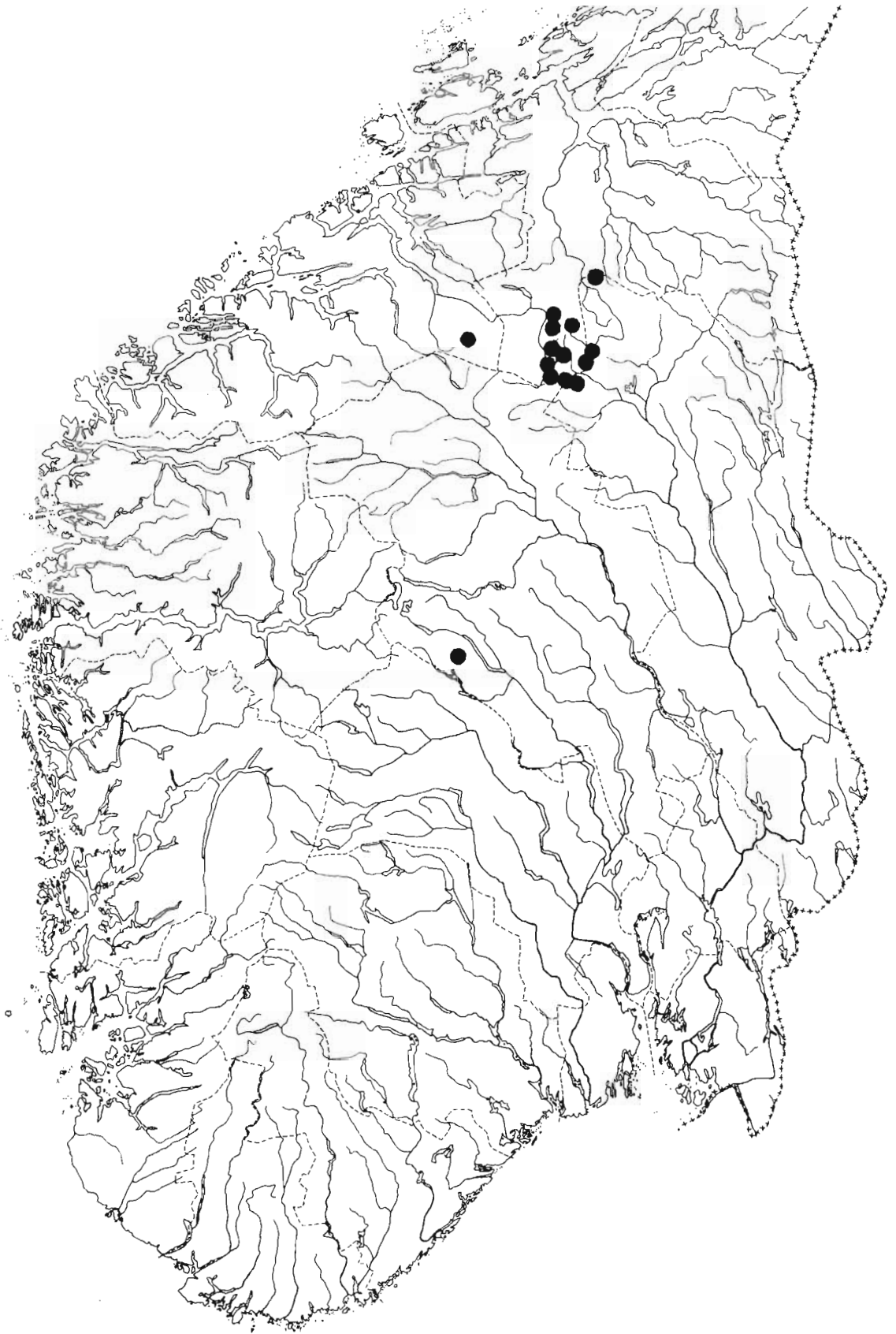

Fig. 6. Utbredelsen av en bisentrisk fjellplante snøsoleie (*Ranunculus nivalis*) i det sørlige område.

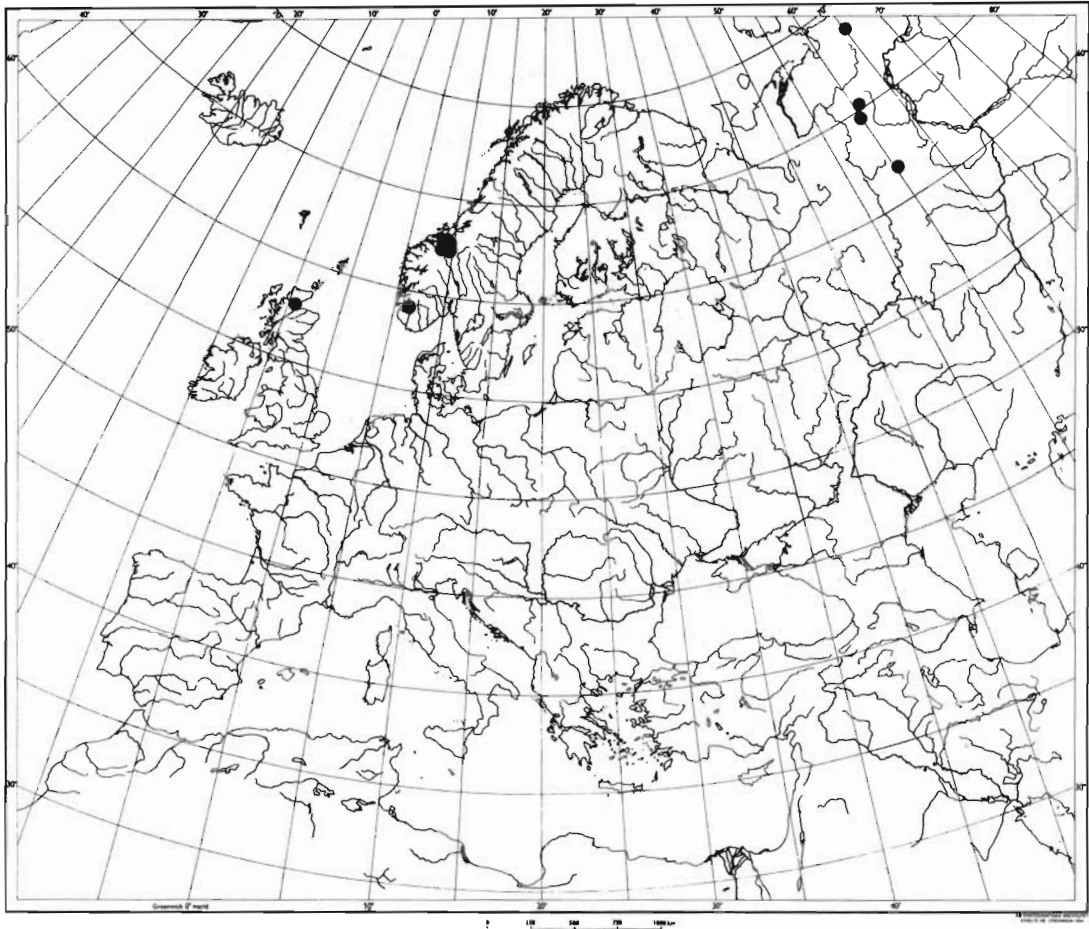

Fig. 7. Totalutbredelsen av norsk malurt
(*Artemisia norvegica*).

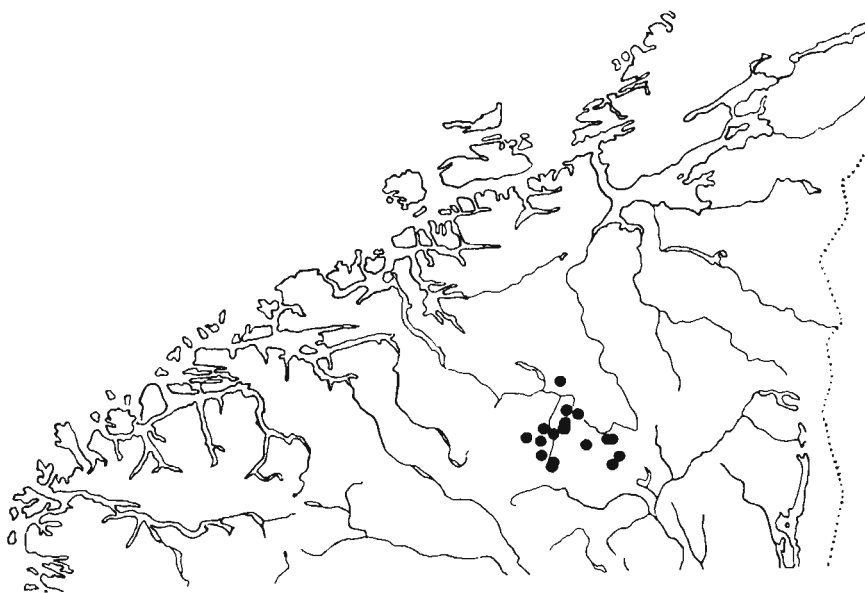

Fig. 8. Totalutbredelsen av knutshørapp
(*Poa stricta*).

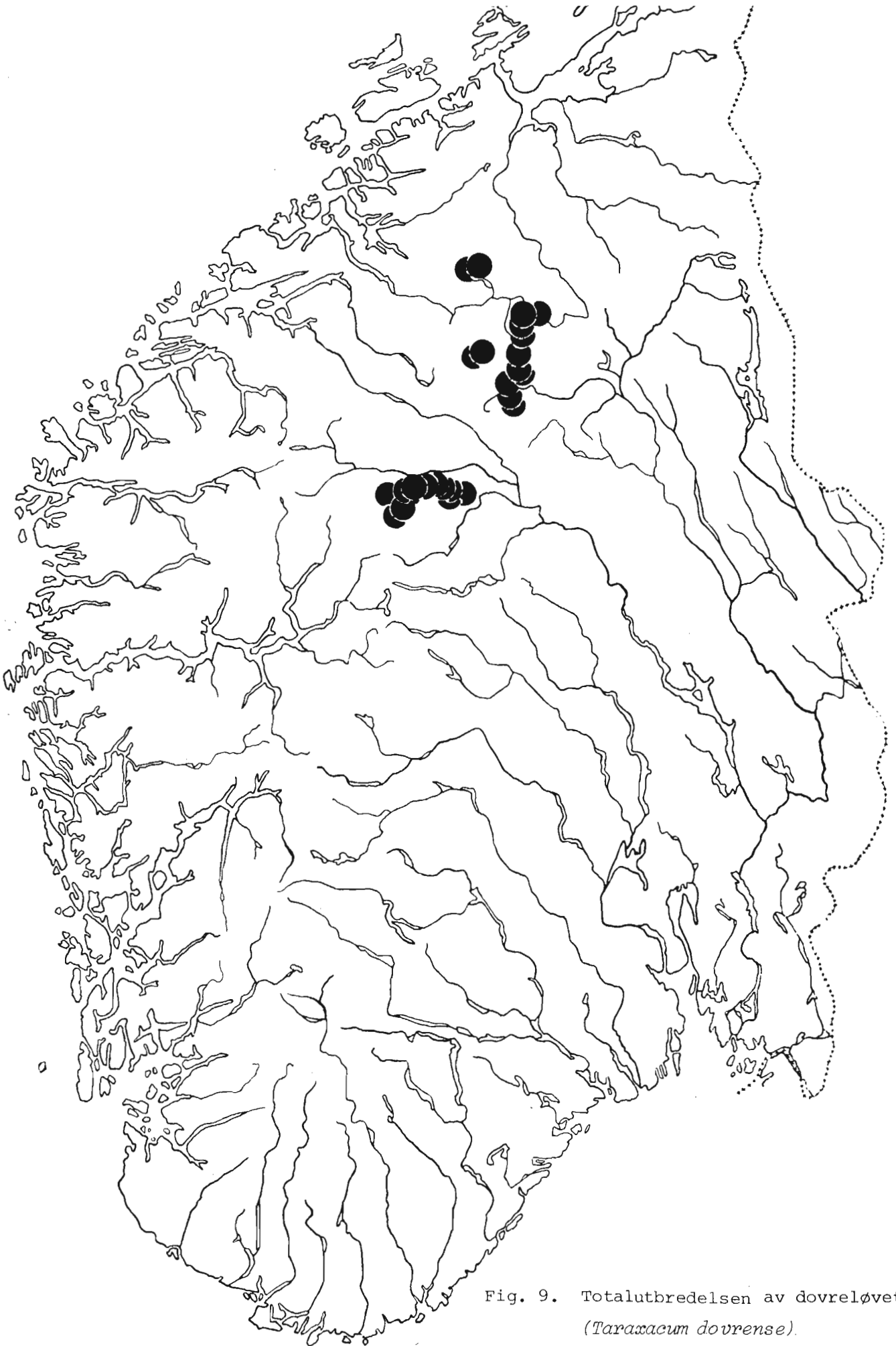

Fig. 9. Totalutbredelsen av dovreløvetann (*Taraxacum dovreense*).

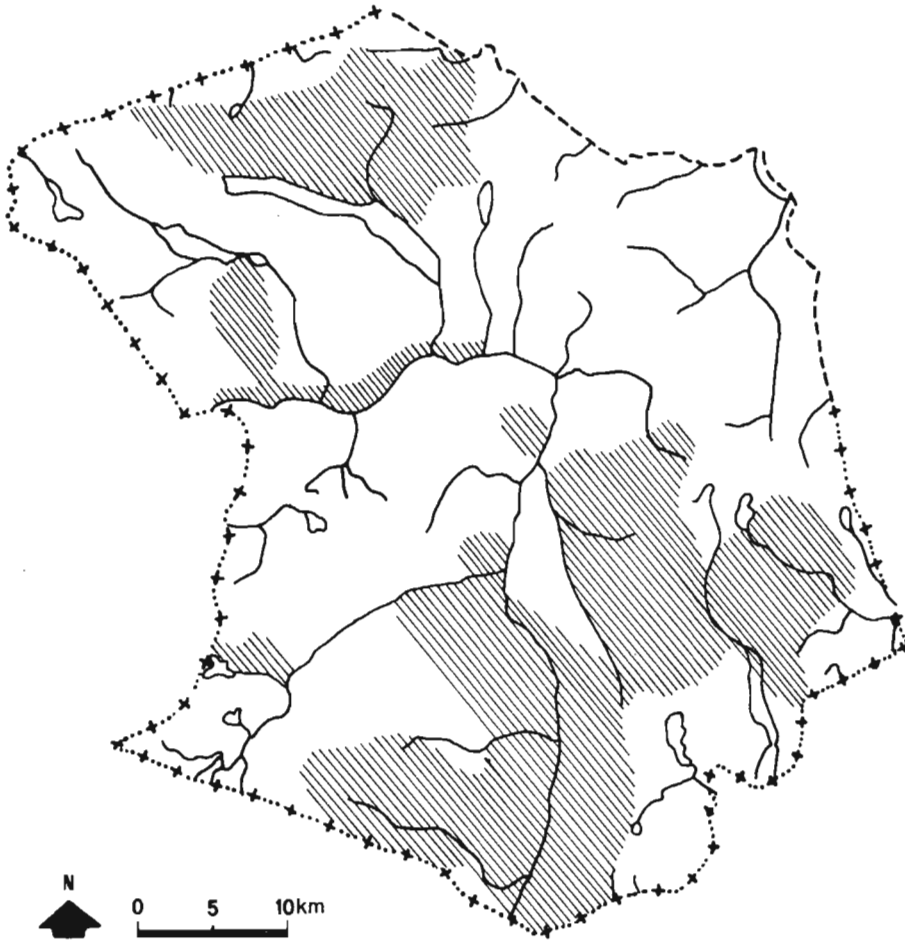

Fig. 10. De botanisk sett rike områder i Oppdal.

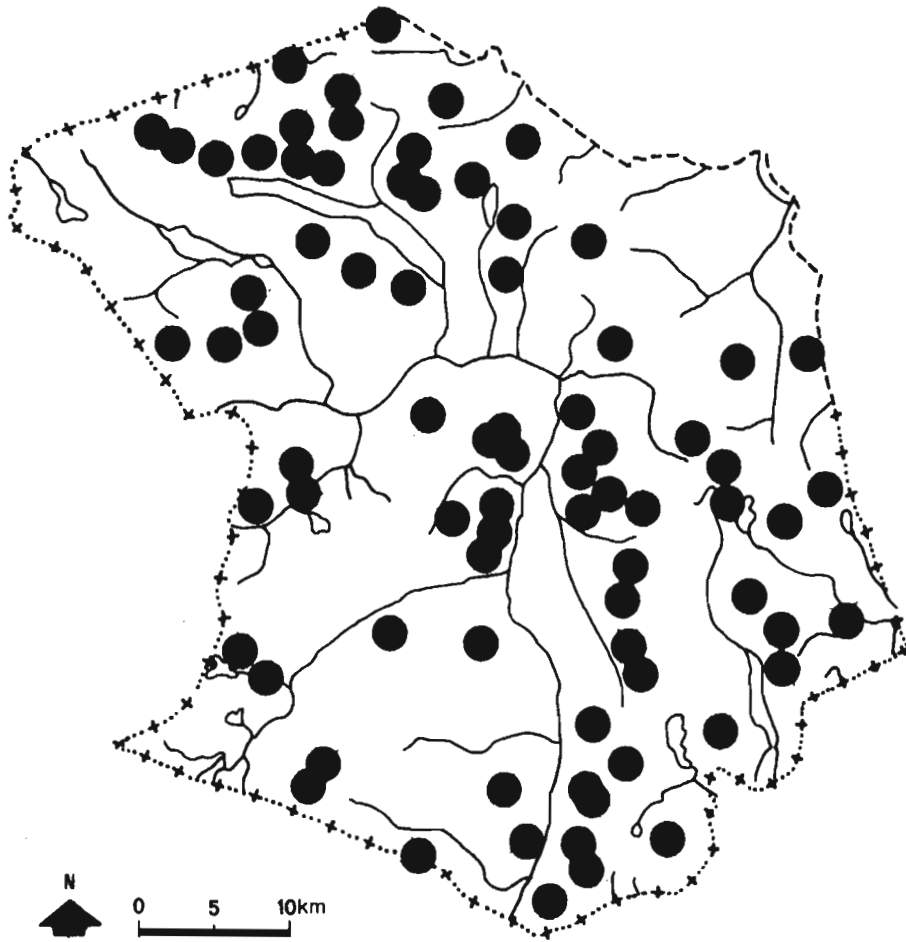

Fig. 11. Utbredelsen av reinrose (*Dryas octopetala*) i Oppdal

Fig. 12. Kartskisse som viser det området som det kan være aktuelt å verne i Trollheimen.

Fig. 13. Tyrihjem (*Acomitum septentrionale*) er merkeplante på god jord i bjørkeliene.

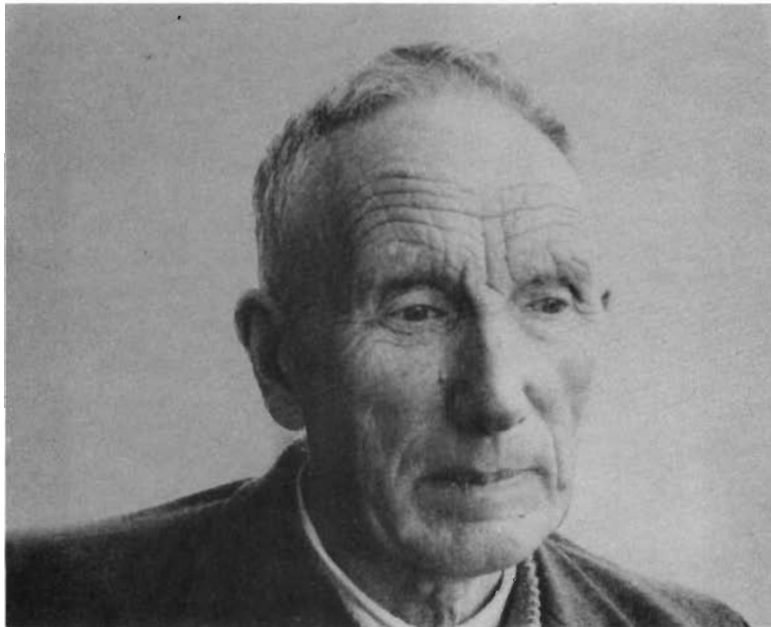

Fig. 14. Johannes Haugen, Oppdals store amatørbotaniker.

Fig. 15. Kvitsoleie (*Ranunculus plataniifolius*) hører hjemme i frodige bjørkelier.

Fig. 16. Klåved (*Myricaria germanica*) klorer seg fast på grusøyrene ved Driva.

Fig. 17. Høgfjellsklokke (*Campanula uniflora*) er en av de mange bisentriske fjellartene i Oppdal.

Fig. 18. Fjellmarinøkkel (*Botrychium boreale*).

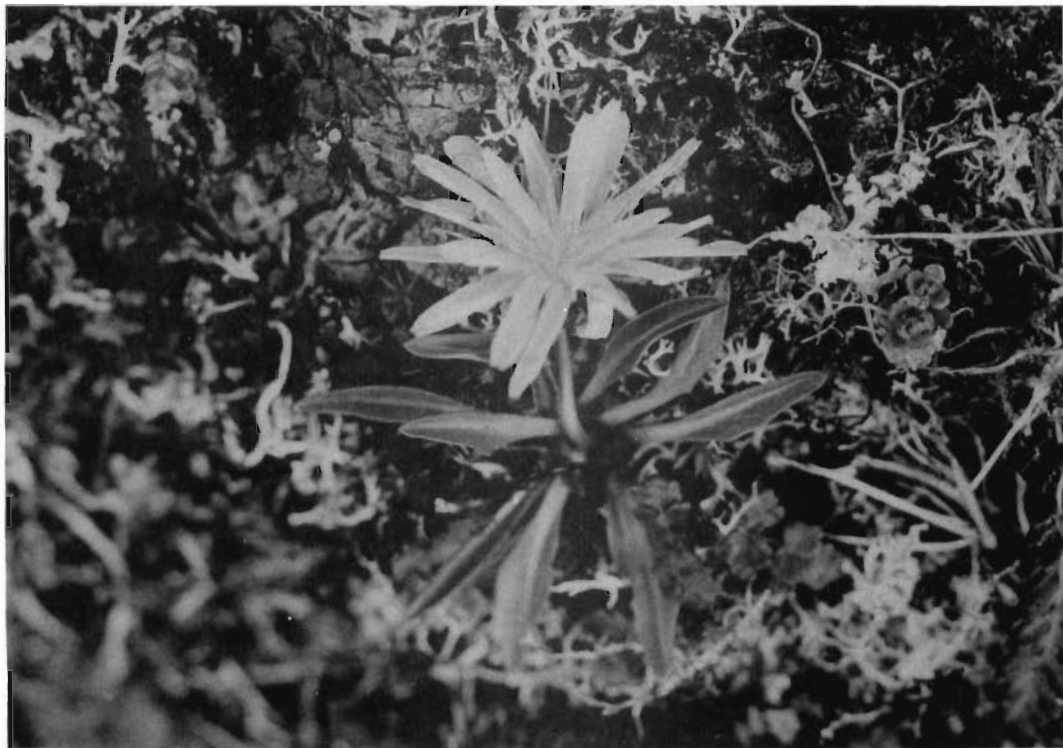

Fig. 19. Dovreløvetann (*Taraxacum dovreense*) er en sørnorsk endemisme.

Fig. 20. Norsk malurt (*Artemisia norvegica*) er en sørlig fjellplante med stor utbredelse i Oppdalsfjella.

1976

1. Aune, Egil Ingvar. Botaniske undersøkingar i samband med generalplanarbeidet i Hemne kommune, Sør-Trøndelag.
2. Moen, Asbjørn. Botaniske undersøkelser på Kvikne i Hedmark med vegetasjonskart over Innerdalen.
3. Faltberg, Kjell Ivar. Klassifisering av flora og vegetasjon i ferskvann og sump.
4. Kjelvik, Lucie. Botaniske undersøkelser i Snåsa kommune, Nord-Trøndelag.
5. Hagen, Mikael. Botaniske undersøkelser i Grøvuområdet i Sunndal kommune, Møre og Romsdal.
6. Sivertsen, Sigmund & Erlandsen, Åse. Foreløpig liste over Bacidiomycetes i Rana, Nordland.
7. Hagen, Mikael & Holten, Jarle. Undersøkelser av flora og vegetasjon i et subalpint område, Rana kommune, Møre og Romsdal.
8. Flatberg, Kjell Ivar. Myrundersøkelser i Sogn og Fjordane og Nordland i forbindelse med den norske myrreservatplanen.
9. Moen, A., Kjelvik, L., Bretten, S., Sivertsen, S. & Sæther, B. Vegetasjon og flora i Øvre Forradalsområdet i Nord-Trøndelag, med vegetasjonskart.

1977

1. Aune, Egil Ingvar & Kjærem, Odd. Botaniske undersøkingar ved Vefsnavassdraget, med vegetasjonskart.
2. Sivertsen, Ingolv. Botaniske undersøkelser i Tydal kommune, Sør-Trøndelag.
3. Aune, Egil Ingvar & Kjærem, Odd. Vegetasjonen i planlagte magasin i Bjellådalen og Stormdalen, med vegetasjonskart i 1:10 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 1.
4. Baadsvik, Karl & Suul, Jon (red.). Biologiske registreringer og verneinteresser i Litlvatnet, Agdenes kommune i Sør-Trøndelag.
5. Aune, Egil Ingvar & Kjærem, Odd. Vegetasjonen i Saltfjellområdet, med vegetasjonskart Bjellådal 2028 II i 1:50 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 2.
6. Moen, Jon & Moen, Asbjørn. Flora og vegetasjon i Tromsdalen i Verdal og Levanger, Nord-Trøndelag, med vegetasjonskart.
7. Frisvoll, Arne A. Undersøkelser av mosefloraen i Tromsdalen i Verdal og Levanger, Nord-Trøndelag med hovedvekt på kalkmosefloraen.
8. Aune, E. I., Kjærem, O. & Koksvik, J. I. Botaniske ferskvassbiologiske undersøkingar ved og i midtre Rismålsvatnet, Rødøy kommune, Nordland.

1978

1. Elven, Reidar. Vegetasjonen ved Flatisen og Østerdalsisen, Rana, Nordland, med vegetasjonskart over Vesterdalen i 1:15 000. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 3.
2. Elven, Reidar. Botaniske undersøkelser i Rien-Hyllingen-området, Røros, Sør-Trøndelag.
3. Aune, Egil Ingvar & Kjærem, Odd. Vegetasjonsundersøkingar i samband med planene for Saltdal-, Belarn-, Stor-Glomfjord- og Melfjordutbygginga. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 4.
4. Holten, Jarle. Verneverdige edellauskoger i Trøndelag.
5. Aune, E. I. & Kjærem, O. Floraen i Saltfjellet/Svartisenområdet. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk delrapport nr. 5.
6. Aune, E. I. & Kjærem, O. Botaniske registreringar og vurderingar. Saltfjellet/Svartisen-prosjektet. Botanisk sluttrapport.
7. Frisvoll, Arne A. Mosefloraen i området Borrsåsen - Børøya - Nedre Tynes ved Levanger.
8. Aune, E. I. Vegetasjonen i Vassfaret, Buskerud/Oppland med vegetasjonskart i 1:10 000.

1979

1. Moen, Berit Forbord. Flora og vegetasjon i området Borrsåsen - Børøya - Kattangen.